

# **REFERAT Kommunalbestyrelsen 2018-2021 d. 28-02-2019**

**Mødedato** Torsdag d. 28. februar 2019 kl. 00:00

**Mødested** Kommunalbestyrelsessalen, Landemærket 26, Rønne

# Indholdsfortegnelse

|                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....                                                       | 3  |
| Varmtvandsbassin i Gudhjem Svømmehal.....                                                           | 4  |
| Proces for den fremtidige anvendelse af Dams Gård.....                                              | 10 |
| Fælles indsats - Folkeskolen Bornholm.....                                                          | 12 |
| BATs budget 2019 og fremadrettet.....                                                               | 16 |
| Orientering omkring status på "Anlægsbevilling til etablering af projektorganisation til implemente | 24 |
| Gadebelysningsanlæg - Natbelysning.....                                                             | 31 |
| Anlægsregnskab for belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2017.....                                 | 33 |
| Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning 2019.....                                         | 35 |
| Anlægsbevilling til belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2019.....                                | 37 |
| Anlægsbevilling til renovering af vejafvandingsanlæg 2019.....                                      | 39 |
| Anlægsbevilling til renovering af broer og bygværker 2019.....                                      | 41 |
| Anlægsbevilling til udskiftning af automatisk brandalarmeringsanlæg på Bornholms Kunstmuseum        | 43 |
| Sagsanlæg mod staten vedrørende fejl i den kommunale udligning.....                                 | 45 |
| Etniske nøgletal, status på andelen af ansatte med ikke-vestlig baggrund 2018.....                  | 49 |
| Budgetvejledning og proces for budget 2020.....                                                     | 52 |
| Likviditetsoversigter 31. januar 2019.....                                                          | 56 |
| Vederlag til medlemmer af Huslejenævn og Beboerklagenævn - evaluering.....                          | 58 |
| Medlemmer af råd, nævn mm udpeget blandt medarbejderne.....                                         | 62 |
| Kulturmiljøråd for Bornholm.....                                                                    | 70 |
| Godkendelse af nye vedtægter for De Lette Kollektivboliger i Hasle og Klemensker.....               | 72 |
| Orientering fra formanden.....                                                                      | 75 |
| Lukket.....                                                                                         | 76 |
| Lukket.....                                                                                         | 76 |
| Lukket.....                                                                                         | 76 |

Åbent punkt

## **1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden**

00.01.00P35-0098

### **Behandling**

Kommunalbestyrelsen

### **Mødedato**

28-02-2019

### **Åbent punkt**

1

### **Lukket punkt**

### **Fraværende**

Leif Olsen.

### **Bemærkninger til dagsordenen**

Elisabeth Rasmussen er indkaldt som suppleant for Leif Olsen.

Carsten Scheibye ønskede en vurdering af sin habilitet ifb. med punkt 21. Carsten Scheibye er ikke inhabil.

Åbent punkt

## 2 Varmtvandsbassin i Gudhjem Svømmehal

04.04.00P20-0011

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 23          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 2           |              |

### Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### Resumé

Gudhjem Svømmehal ønsker at etablere et varmtvandsbassin i forlængelse af den eksisterende svømmehal. Svømmehallen har kontaktet Wilhelm Philips Stiftelse, som ønsker en tilkendegivelse af politisk interesse og økonomisk støtte til projektet, før stiftelsen ønsker at finansiere projektering af projektet på anslået 1,55 mio. kr. Der foreligger på nuværende tidspunkt ingen konkrete oplysninger om projektets driftsudgifter eller anlægsudgifternes finansiering.

### Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- At kommunalbestyrelsen tilkendegiver interesse for projektet
- At kommunalbestyrelsen tilkendegiver, at Bornholms Regionskommune stiller fundraising til rådighed i det nødvendige omfang
- At kommunalbestyrelsen drøfter de forskellige finansieringsmuligheder for den kommende drift af varmtvandsbassinet som beskrevet i sagsfremstillingen
- At kommunalbestyrelsen ikke giver et forpligtende tilsagn om økonomisk støtte, grundet de mange usikkerheder, men fortsætter dialogen om projektet med Gudhjem Svømmehal og Wilhelm Philips Stiftelsen

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. februar 2019:

a) Anbefales. b) Anbefaler at der stilles fundraising bistand til rådighed. c) Det indstilles, at Bornholms Regionskommune tilkendegiver en underskudsgaranti på maksimalt 75.000 kr. om året. Finansieringen behandles på kommende relevant budgetseminar.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

JUFU's indstilling anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

JUFU's indstilling godkendt.

## Sagsfremstilling

Gudhjem Svømmehal ser et behov for yderligere et varmtvandsbassintilbud på Bornholm, der kan give bedre muligheder for handicappede og andre grupper, der kan have gavn af aktiviteter i et varmtvandsbassin. Gudhjem Svømmehal har derfor rettet henvendelse til Wilhelm Philips Stiftelsen, som har udtrykt interesse for projektet, og gerne vil bidrage med 1,55 mio. kr. til projektering af projektet. Formålet med det udarbejdede prospekt er at anvende det til videre fondssøgning, så det bliver muligt at realisere et konkret projekt.

Formålet med varmtvandsbassinet er at skabe gode forhold for handicappede borgere i bred forstand, samt at give gode vilkår for andre brugergrupper, som kunne være interesserede i at benytte sig af tilbuddet.

Wilhelm Philips Stiftelsen stiller som betingelse for det økonomiske bidrag til projektering, at Bornholms Regionskommune skal give tilsagn om følgende:

- at regionskommunen vil bidrage med hjælp til fundraising til projektet, og
- at regionskommunen, i tilfælde af at projektet realiseres, overtager alle øgede og fremtidige driftsomkostninger i forbindelse med varmtvandsbassinet

Da det er i strid med god forvaltningsskik at forpligte regionskommunen på fremtidige, endnu ukendte udgifter kan der ikke gives tilsagn om, at de øgede og fremtidige omkostninger for varmtvandsbassinet overtages af kommunen. Det er i stedet muligt at give et driftstilskud til det kommende varmtvandsbassin, der kan understøtte driften.

## Årligt driftstilskud

Gudhjem Svømmehal modtager, på lige fod med de andre selvejende haller, et årligt driftstilskud. Dette driftstilskud er baseret på en række variable, herunder faste udgifter og antallet af aktivitetstimer til skoler og foreninger. For svømmehallerne dog også på andelen af pensionistsvømmetimer og offentligt åbningstid. Modellen skal sikre en fair fordeling af midlerne ved at tage højde for de forskellige parametre. Dermed sikres, at alle hallerne behandles så ens som muligt i forhold til de lokale omstændigheder.

Modellen er opdelt, så idrætshallerne får 2/3 af den samlede ramme, mens de to svømmehaller modtager den resterende 1/3. Indenfor begge områder er modellen bygget op som en udligningsmekanisme i et lukket økonomisk system. Hermed menes, at hvis én hal skal have et højere tilskud, får de andre et lavere tilskud. I forhold til svømmehallerne er det således kun Rønne Svømmehal, der kan afholde de øgede udgifter for Gudhjem Svømmehal.

Kommunalbestyrelsen besluttede d. x. december 2016 en række kriterier for at modtage driftstilskud som en selvejende facilitet. Herunder, at faciliteten skulle stå gratis til rådighed for skolerne for foreningerne for et mindre gebyr.

## Flere modeller

Alle nedenstående modeller er på baggrund af det udkast til driftsbudget, som Gudhjem Svømmehal har fremsendt, og som er bilagt sagen. I dette budget er det en forudsætning, at hele byggeriet finansieres af fondsmidler, idet der ikke er afsat poster til låneomkostninger. Såfremt svømmehallen skal optage lån, vil tallene således ændre sig. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at give et kvalificeret bud på merudgifterne til driftstilskud, da det er afhængigt af en lang række faktorer, herunder faste udgifter, areal og mængden af aktivitet i den pågældende hal. Det er desuden en forudsætning, at varmtvandsbassinet står til rådighed for folkeskoler og foreninger på samme vilkår som i andre selvejende faciliteter. På nuværende

tidspunkt foreslås følgende mulige finansieringsmuligheder for driftsudgifterne til varmtvandsbassinet i Gudhjem Svømmehal, dog er nedenstående med forbehold for ændringer i beregningerne:

### 1. Særskilt driftsbevilling på 125.000 kr.

Gudhjem Svømmehal har indsendt et budget for varmtvandsbassinet, hvori de angiver et supplerende driftstilskud til bassinet på 125.000 kr. Et sådant tilskud vil give et mindre overskud på ca. 50.000 kr. jf. bilagte budget. Svømmehallen forventer at kunne rejse fondsmidler til realiseringen af varmtvandsbassinet, da der ikke er beregnet udgifter til lån i budgettet. Et særskilt driftstilskud vil kunne gives i tre år, hvorefter man bør vurdere de økonomiske forhold på ny.

En driftsbevilling til Gudhjem Svømmehal, som ligger udenfor den almindelige tilskudsmodel, giver svømmehallen en økonomisk særstatus i forhold til de andre selvejende haller. Det skal derfor overvejes, hvorvidt denne mulighed kan danne præcedens for andre haller og finansiering af eventuelle kommende projekter. Et yderligere driftstilskud er desuden under forudsætning af, at varmtvandsbassinet stilles til rådighed for foreninger og folkeskoler.

### 2. Særskilt driftsbevilling på 75.000 kr.

Der gives en særskilt driftsbevilling på 75.000 kr. til Gudhjem Svømmehal, så svømmehallens udgifter og indtægter på varmtvandsbassinet går i balance. Svømmehallen forventer at kunne rejse fondsmidler til realiseringen af varmtvandsbassinet, da der ikke er beregnet udgifter til lån i budgettet. Et særskilt driftstilskud vil kunne gives i tre år, hvorefter man bør vurdere de økonomiske forhold på ny.

En driftsbevilling til Gudhjem Svømmehal, som ligger udenfor den almindelige tilskudsmodel, giver svømmehallen en økonomisk særstatus i forhold til de andre haller. Det skal derfor overvejes, hvorvidt denne mulighed kan danne præcedens for andre haller og finansiering af eventuelle kommende projekter. Et yderligere driftstilskud er desuden under forudsætning af, at varmtvandsbassinet stilles til rådighed for foreninger og folkeskoler.

### 3. Øget driftstilskud

På baggrund af de budgetterede udgifter er beregnet et anslået øget driftstilskud på ca. 170.000 kr. Beregningen tager som forudsætning, at svømmehallen ikke skal optage lån for at realisere projektet. Hvis der skal medregnes låneomkostninger, vil det give et yderligere forhøjet tilskud til Gudhjem Svømmehal og et tilsvarende mindre tilskud til Rønne Svømmehal. Tilskudsberegningen er derfor med forbehold for ændringer. I den kommunale driftstilskudsmodel er de to svømmehallers tilskud et lukket system, således at et øget tilskud til den ene svømmehal medfører et lavere tilskud til den anden i form af en udligningsmekanisme i modellen.

| Forskel i driftstilskud |                 |                    |
|-------------------------|-----------------|--------------------|
|                         | Rønne Svømmehal | Gudhjem Svømmehal  |
| Nuværende tilskud       | 2.727.204 kr.   | 1.898.555 kr.      |
| Ændret tilskud          | 2.555.690 kr.   | 2.070.070 kr.      |
| <b>Difference</b>       | <b>-171.514</b> | <b>171.514 kr.</b> |

Da Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017 godkendte DGI-Hallens ansøgning om kommunegaranti i forbindelse med opførelsen af en springhal i forlængelse af den eksisterende idrætshal, stillede Kommunalbestyrelsen som betingelse, at der ikke skulle ydes kommunalt driftstilskud til den nye bygning eller de aktiviteter, der foregår der. Årsagen var, at den øgede

tilskudsberettigede aktivitet ville medføre et fald i tilskuddet til de andre idrætshaller. Såfremt der er politisk ønske om at tildele driftstilskud til Gudhjem Svømmehals tilbygning, skal man således være opmærksom på, at en anden tilbygning indenfor samme område har fået afslag på yderligere driftstilskud. Et yderligere driftstilskud er desuden under forudsætning af, at varmtvandsbassinet stilles til rådighed for foreninger og folkeskoler.

#### 4. Forøgelse af puljen

Såfremt tilbygningen skal have offentligt driftstilskud kan der afsættes et beløb til at forhøje puljen af tilskud til selvejende svømmehaller. Da puljen fordeles forholdsvist efter en række forskellige faktorer, vil Gudhjem og Rønne dele puljeforhøjelsen. Det vil betyde en betragtelig forøgelse af tilskuddet til Gudhjem Svømmehal og et mindre fald i for Rønne Svømmehal:

| <b>Forskel i driftstilskud – puljeforhøjelse 170.000 kr.</b> |                        |                          |
|--------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------------|
|                                                              | <b>Rønne Svømmehal</b> | <b>Gudhjem Svømmehal</b> |
| Nuværende tilskud                                            | 2.727.204 kr.          | 1.898.555 kr.            |
| Ændret tilskud                                               | 2.641.635 kr.          | 2.155.125 kr.            |
| <b>Difference</b>                                            | <b>-85.569 kr.</b>     | <b>256.570 kr.</b>       |

Det er ligeledes værd at overveje, hvorvidt en sådan beslutning vil danne præcedens, således at der vil skulle tilføres yderligere midler til puljen, hver gang de selvejende haller investeringer medfører et fald i tilskuddet til de andre haller. I tilfældet med DGI-Hallen var det en præmis, at tilskuddet til de andre haller ikke skulle falde, og at der ikke blev tilført flere midler til den samlede pulje. Hallen skulle derfor dokumentere, at de kunne stå for driften på egen hånd med det eksisterende driftstilskud. Et yderligere driftstilskud er desuden under forudsætning af, at varmtvandsbassinet stilles til rådighed for foreninger og folkeskoler.

#### 5. Egenfinansieret drift

På lige fod med DGI-Hallen skal Gudhjem Svømmehal selv afholde de øgede driftsudgifter indenfor svømmehallens samlede indtægter. Det betyder, at svømmehallen skal øge deres egenindtægter med ca. 75.000 kr. p/a for at driften balancerer. Gudhjem Svømmehals regnskab for 2017 viser, at hallen kom ud med et underskud på -37.000 kr., hvorimod resultatet i 2016 gav et overskud på 176.000 kr. Årsagen til underskuddet i 2017 skal findes i de nye krav til vandbehandlingsanlæg og de deraf følgende udfordringer bl.a. lukning af hallen i en periode. Det bør undersøges nærmere, hvorvidt det er muligt for Gudhjem Svømmehal at drive svømmehallen og det nye varmtvandsbassin uden yderligere tilskud fra kommunen.

#### **Driftstilskud**

Wilhelm Philips Stiftelsen stiller som betingelse, at Bornholms Regionskommune tilkendegiver, at ville afholde alle øgede og fremtidige udgifter i forbindelse med varmtvandsbassinet. På nuværende tidspunkt forefindes ingen konkrete oplysninger om hverken anlægsfinansiering eller driftsudgifter til projektet. Da kommunen ikke kan bidrage med en sådan tilkendegivelse på det foreliggende grundlag, kan det i stedet drøftes, hvorvidt der ville skulle ydes yderligere driftstilskud til varmtvandsbassinet i Gudhjem fremadrettet.

Driftstilskuddet til de selvejende idræts- og svømmehaller ydes på betingelse af, at hallerne står gratis til rådighed for folkeskolerne mellem kl. 8.00 og 15.00 og for foreningerne mod et fastsat gebyr mellem kl. 15.00 og 22.00. Gebyrordningen blev etableret for at ligestille brugerne af kommunale og selvejende haller, og for at afbureaukratisere for foreningerne, som dermed ikke skal søge lokaletilskud til deres aktiviteter i hallerne. Såfremt varmtvandsbassinet skal modtage driftstilskud i henhold til de vedtagne kriterier, skal der derfor indgå timer til forenings- og skolebrug.

## **Brugersanalyse**

Administrationen har foretaget en brugersanalyse blandt nuværende brugere af varmtvandsbassinet på Sønderbo i Rønne og potentielle brugere af et varmtvandsbassin i de relevante centre: Center for Ældre, Psykiatri og Handicap, Skole, Børn og Familie og Sundhed har således været adspurgt for at fastslå, om der er kommunalt brugergrundlag for et varmtvandstilbud i Gudhjem. En nærmere beskrivelse af analysen findes i bilagte notat.

Konklusionen på brugersanalysen er, at størstedelen af de brugere, der på nuværende tidspunkt har aktiviteter i varmtvandsbassinet på Sønderbo ikke er interesserede i at rykke til Gudhjem. Det skyldes primært at en stor del af brugerne kommer fra Rønne. Da der er tale om relativt sårbare grupper (fx babyer, nybagte mødre, handicappede, patienter til genoptræning, gigtplagede), vurderer de pågældende foreninger og organisationer ikke, at brugerne vil være tilbøjelige til at benytte sig af et tilbud i Gudhjem. Specialskolen Kildebakken er derimod meget positivt stemt overfor et tilbud i Gudhjem, men det primære fokus for skolen er, at der forefindes et godt varmtvandstilbud med ordentlige forhold for skolens handicappede elever.

Blandt de interne, potentielle brugere er der generelt interesse for et tilbud om varmtvandsbassin, såfremt personale eller frivillige har mulighed for at understøtte brugerne i aktiviteten. Økonomien vurderes ikke at være en udfordring. Dog er det samstemmende, at geografin er af mindre vigtighed end funktionaliteten.

De potentielle brugere tager dermed ikke stilling til, hvorvidt et varmtvandsbassin skal ligge i Gudhjem eller Rønne. Dog anfører Center for Skole, at det kan være hensigtsmæssigt at et varmtvandsbassin ligger i tilknytning til en almindelig svømmehal, så handicappede og andre borgere omgås hinanden.

## **Brugernes økonomi**

Varmtvandsbassinet på Sønderbo tæller både kommunale og eksterne brugere. Da kommunen jf. Folkeoplysningslovens § 21 er forpligtet til vederlagsfrit at stille egnede, kommunale lokaler til rådighed til folkeoplysende foreninger, betaler disse ikke for deres brug af varmtvandsbassinet. Flere af de kommunale brugere (Kildebakken, Kommunikationscenteret og Jobcenteret) betaler en timepris på 455 kr. for brug af bassinet. I 2017 beløb dette sig samlet til ca. 95.000 kr.

I fald foreningerne skal flytte deres aktiviteter til Gudhjem, og der ydes driftstilskud til varmtvandsbassinet, vil de folkeoplysende foreninger blive opkrævet et gebyr på ca. 155 kr. pr. time i 2019 takst. Disse gebyrindtægter modregnes i svømmehallens driftstilskud, og indgår i puljen til udbetaling af lokaletilskud, da kommunen jf. Folkeoplysningslovens § 21 er forpligtet til at lade gebyret indgå i den pulje, som anvendes til lokaletilskud til foreningerne. De kommunale brugere vil blive opkrævet en timepris, som Gudhjem Svømmehal kan fastsætte.

## **Økonomiske konsekvenser**

Der vil være en række økonomiske konsekvenser ved, at et varmtvandsbassin placeres i Gudhjem, idet det både kan have indflydelse på det kommunale driftstilskud til svømmehaller og på de enkelte brugeres økonomi.

Gudhjem Svømmehal modtager i 2019 et samlet driftstilskud på ca. 1,9 mio. kr. I fald Bornholms Regionskommune ønsker at forpligte sig til at betale driftstilskud til udbygningen vil det enten medføre en merudgift i form af

1. En særskilt bevilling på 125.000 kr. i tre år
2. En særskilt bevilling på 75.000 kr. i tre år

3. Et øget driftstilskud på ca. 170.000 kr. og et tilsvarende fald i tilskuddet til Rønne Svømmehal
4. En tilførsel af yderligere midler til tilskud til selvejende svømmehaller, som fordeles forholdsvist mellem de to svømmehaller
5. Gudhjem Svømmehal oppebærer driften af varmtvandsbassinet på egen hånd med det nuværende driftstilskud på ca. 1,9 mio. kr. p/a.

Da Kommunalbestyrelsen godkendte DGI-Hallens ansøgning om kommunegaranti i forbindelse med opførelsen af en springhal, stillede Kommunalbestyrelsen som betingelse, at der ikke skulle ydes kommunalt driftstilskud til den nye bygning eller de aktiviteter, der foregår der. Den øgede tilskudsberettigede aktivitet ville medføre et fald i tilskuddet til de andre idrætshaller, og det ønskede man ikke at støtte politisk. Såfremt der er politisk ønske om at tildele driftstilskud til Gudhjem Svømmehals tilbygning, skal man således være opmærksom på at en anden tilbygning indenfor samme område har fået afslag på yderligere driftstilskud.

### **Supplerende sagsfremstilling til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. februar 2019**

Formanden for Gudhjem Svømmehal og den lokale repræsentant for Wilhelm Philip Stiftelsen deltog i et dialogmøde med Job-, Udviklings og Fritidsudvalget d. 6. februar i forbindelse med udvalgets ordinære møde. Såvel svømmehal som stiftelse pointerede, at varmtvandsbassinet tiltænkes en forebyggende rolle med udviklingshæmmede som primær målgruppe, og er således ikke i udgangspunktet målrettet foreningsaktivitet.

På mødet gjorde repræsentanten for Wilhelm Philip Stiftelsen det klart, at kommunen som minimum skal bidrage med et tilsagn om en underskudsgaranti for driften af det realiserede projekt, for at stiftelsen vil gå videre med projektet. Det forpligtende tilsagn ses som en del af kommunens økonomiske medansvar for projektets bæredygtighed, og er et krav fra stiftelsen, som ønsker at sikre projektets bæredygtighed i fremtiden.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget besluttede på mødet at indstille en løsning, hvor Kommunalbestyrelsen kan bevilge en underskudsgaranti på maksimalt 75.000 kr. årligt. Beløbet er skønnet ud fra det foreløbige driftsbudget for varmtvandsbassinet, som Gudhjem Svømmehal har fremsendt og som er bilagt sagen. Svømmehallens udgifter og indtægter på varmtvandsbassinet vil således give et anslået budgetteret underskud på ca. 75.000 kr. pr. år.

Administrationen bemærker, at den indstillede underskudsgaranti bygger på et foreløbigt budget, og at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger konkrete økonomiske oplysninger om finansierings- eller driftsudgifter for et kommende varmtvandsbassin.

Åbent punkt

### 3 Proces for den fremtidige anvendelse af Dams Gård

20.00.00G01-0047

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 24          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 3           |              |

#### Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller  
Økonomi-, Erhverv- og Planudvalget indstiller  
Kommunalbestyrelsen beslutter

#### Resumé

Bornholms Regionskommune har købt ejendommen Krystalgade 9-11 i Rønne med overtagelse den 1. januar 2019. Ejendommen blev købt med henblik på at samle en række kulturelle aktiviteter og tilbud i Rønnes bymidte. Der forelægges et forslag til en proces, der i løbet af foråret 2019 skal føre til en afklaring af den fremtidige anvendelse af ejendommen, også kaldet Dams Gård.

#### Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at forslag til procesplan for Dams Gård godkendes.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. februar 2019:

Indstilling anbefales med opfordring til, at der sikres bredest mulig inddragelse i processen.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

JUFU's indstilling anbefales

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

JUFU's indstilling godkendt.

#### Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 29. november 2018 at købe ejendommen Krystalgade 9-11 i Rønne med overtagelse den 1. januar 2019. Ejendommen blev købt for at have mulighed for på sigt at kunne samle f.eks. Bornholms Kulturskoles undervisningstilbud og andre kulturelle aktiviteter i Rønnes bymidte.

Der er udtrykt et politisk ønske om, at der i løbet af foråret 2019 skal gennemføres en proces, der skal føre til en afklaring af, hvilke aktiviteter Dams Gård skal være samlingspunkt for fremadrettet. Udgangspunktet for processen er, at bygningen skal rumme Bornholms Kulturskoles undervisningstilbud og tilbud/faciliteter for unge.

#### Forslag til procesplan

Procesplanen forventes godkendt i kommunalbestyrelsen i slutningen af februar. Herefter indledes processen med et dialogmøde på Dams Gård med Bornholms Kulturskole og inviterede interessenter, som enten repræsenterer unge eller arbejder med unge. Det kan f.eks. være politiske og humanitære ungdomsforeninger, Bornholms Fælleselevråd, elev-/studerenderepræsentanter fra Campus Bornholm, Ungeporten UU-vejledning og Ungdomsskolen/10.centret.

Dialogmødet har til formål at få input og ideer til bygningens fremtidige anvendelse. På dette møde nedsættes afslutningsvis en arbejdsgruppe blandt deltagerne på 5-7 personer, som skal arbejde med at konkretisere ideerne fra dialogmødet og præsentere maks. to forslag til, hvilke aktiviteter Dams Gård skal indeholde.

|                |           |                                          |
|----------------|-----------|------------------------------------------|
| <b>Februar</b> | Uge 6     | Behandling af procesplan i JUFU          |
|                | Uge 8     | Behandling af procesplan i ØEPU          |
|                | Uge 9     | Behandling af procesplan i KB            |
| <b>Marts</b>   | Uge 10    | Vinterferie                              |
|                | Uge 11    | Dialogmøde med interessenter             |
|                | Uge 12-13 | Arbejdsgruppemøde 1 (evt. 2)             |
| <b>April</b>   | Uge 14-15 | Beregning af forslag                     |
|                | Uge 16    | Påskeferie                               |
|                | Uge 17    | Arbejdsgruppemøde 3                      |
| <b>Maj</b>     | Uge 19    | Behandling af forslag til indhold i JUFU |
|                | Uge 20    | Behandling af forslag til indhold i ØEPU |
|                | Uge 21    | Behandling af forslag til indhold i KB   |

Arbejdsgruppen mødes i slutningen af marts, hvorefter Ejendomme og Drift i løbet af april beregner den forventede udgift for at realisere arbejdsgruppens forslag. Arbejdsgruppen mødes igen efter påske og vælger, hvilket forslag skal indstilles til politisk behandling i maj.

Ejendomme og Drift er repræsenteret ved samtlige møder, og Fritid og Kultur varetager sekretariatsbetjeningen.

Da udgangspunktet er et politisk ønske om, at bygningen foruden Bornholms Kulturskole skal henvende sig til unge, har denne proces fokus på at inddrage netop denne målgruppe i udviklingsarbejdet.

Den videre anvendelse af hele ejendommen skal behandles i forlængelse af den strategiske udviklingsplan for Rønne.

## Økonomiske konsekvenser

-

## Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

## 4 Fælles indsats - Folkeskolen Bornholm

00.16.00G01-0015

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Børne- og Skoleudvalget             | 05-02-2019 | 2           |              |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 22          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 4           |              |

### Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi-, Plan- og Erhvervsudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### Resumé

Børne- og Skoleudvalget (BSU) besluttede i april 2018 at gennemføre en forældretilfredshedsundersøgelse af folkeskolerne på Bornholm. Resultatet af denne undersøgelse førte til et ønske om at udvikle folkeskolerne på Bornholm. Høj faglighed, God trivsel, Kommunikation og dialog, En folkeskole for alle og Rammer og vilkår blev formuleret som overordnede fokuspunkter.

D 4.12.2018 inviterede BSU medlemmer af Samrådet for Bornholms Regionkommunes skolevæsen og Kommunalbestyrelsen til temadag. Opgaven var at prioritere indsatser, der kunne udvikle folkeskolerne på Bornholm. Disse forslag er nu bearbejdet og indgår i denne udviklingsplan. BSU bedes prioritere de afsatte midler og derefter sende indstillingen videre til behandling i Kommunalbestyrelsen D. 28.2.2019.

### Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- At planen godkendes
- At de afsatte midler disponeres som beskrevet
- At Børne- og skoleudvalget følger det videre arbejde og løbende vurderer om indsatsen og de økonomiske prioriteringer skal justeres.

Børne- og Skoleudvalget den 5. februar 2019:

Børne- og Skoleudvalget anbefaler indstillingen, idet der også skal være fokus på at sikre en hensigtsmæssig balance mellem opgaver og omfanget af ledelse på de enkelte skoler. Børne- og Skoleudvalget har store forventninger til skolernes indsats med at optimere den samlede indsats i folkeskolen, herunder have fokus på udvikling af kommunens indsats for elever med specielle behov, og vil følge resultaterne tæt.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

BSU's indstilling anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

BSU's indstilling godkendt.

## Sagsfremstilling

Målet med udviklingsplanen er at skabe en bæredygtig forandring for folkeskolerne på Bornholm. Der er med budgetforliget prioriteret 5 mio. kr. i 2019 + 4 mio. kr. årligt i overslagsårene. Midlerne kan bruges som en hjælp til de forandringer, der skal til for at udvikle folkeskolerne på Bornholm. Folkeskolerne på Bornholm udvikles dog ikke for 5 mio. kr. om året alene. Det er nødvendigt at medtænke det samlede beløb, der bruges på folkeskoleområdet for at opnå en varig forandring.

### **Overordnede mål, juni 2024:**

Alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socioøkonomisk reference.

Karaktergennemsnittet efter afgangseksamen ligger på landsgennemsnittet.

Andelen af gode læsere er på 80 %

Trivslen blandt eleverne ligger på landsgennemsnittet

70 % som starter i børnehaveklasse vælger en folkeskole.

### **For at nå disse mål skal:**

- Alle skoler udarbejde en udviklingsplan, som beskriver, hvordan skolen vil nå målene. Handlingerne er understøttet af evidens og den nyeste forskning.
- Skolerne arbejde systematisk og struktureret med elevernes læring. Både i forhold til de elever, som har brug for ekstra støtte og de elever, som har brug for ekstra udfordringer.
- Skolerne arbejde systematisk og struktureret med elevernes trivsel. Dette gøres i et tæt samarbejde med forældrene.
- Der arbejdes med 'fortællingen' om folkeskolen. Den åbne skole og samarbejdet med lokalsamfundet.

## **Delmål og handleplaner**

### **Delmål 1 - Høj faglighed:**

80 procent gode læsere.

Karaktergennemsnittet = landsgennemsnittet.

Høj faglighed skaber god trivsel.

### **Handleplan for delmål 1:**

- Etablering af en fleksibel to-voksen ordning, som giver mulighed for at arbejde med observation/feedback af lærernes undervisningen.
- Udvikling af teamsamarbejdet, så det tager udgangspunkt i elevernes læring.

### **Delmål 2 – God trivsel:**

Elevernes faglige og sociale trivsel skal forbedres.

God trivsel skaber ro og et godt udgangspunkt for høj faglighed.

### **Handleplan for delmål 2:**

- Der afsættes midler til en fleksibel to-voksenordning, som kan bruges til holddeling.
- For at opnå mere ro i klasserne, afsættes der midler til kursusforløb i klasseledelse.
- Indførelse af trivselskonferencer på alle skoler.

### Delmål 3 – En folkeskole for alle:

Alle børn i folkeskolen skal føle, at de er værdifulde og en del af et fællesskab.  
Nogle børn har brug for mindre fællesskaber for at lære at indgå i de store fællesskaber.

#### Handleplan for delmål 3:

- Der afsættes midler til at fortsætte specialtilbuddet 'Ung på vej'.
- Udvikling af fleksible fællesskaber, som inkluderer elever med brug for støtte.
- Partnerskabsaftale med Bornholms lærerforening (BLF) om 'Inklusion'.

### Delmål 4 – Kommunikation og dialog:

God dialog mellem forældrene og skole om indhold, opgaver og aktiviteter.  
God dialog er forudsætningen for et godt skole/hjemsamarbejde.

#### Handleplan for delmål 4:

- Alle skoler har principper for skole/hjemsamarbejde, kommunikation og god dialog.
- Samarbejde med Skole & forældre om etablering af lokalafdeling på Bornholm
- Implementering af AULA. Opdatering af skolernes nye hjemmesider.
- Planlægning af kursusforløb for ledelsesteamene om God kommunikation.

### Delmål 5 – Rammer og vilkår:

Nedbringelse af sygefraværet blandt personalet samt mindske elevfraværet.  
Mindre sygefravær betyder færre vikardækninger, mere stabilitet, ro og trykthed.

#### Handleplan for delmål 5:

- Samarbejde med Bornholms lærerforening (BLF) om rammer og vilkår i folkeskolen.
- Udviklingsarbejde om bekymrende elevfravær og skolevægring, samarbejde med Center for Børn og familie.

### Gennemførelse af Udviklingsplanen

For at nå målene om højere faglighed og bedre trivsel er det vigtigt, at der er evidens for, at indsatserne virker.

### Økonomiske konsekvenser

Udmøntning af budgetforliget på 5 mio. kr. i 2019 og 4 mio. kr. i 2020, 2021 og 2022

Rammebeløbene til to-voksenordning fordeles i forhold til elevtal på Paradisbakkeskolen, Hans Rømer skolen, Søndermarksskolen, Åvangsskolen, Svartingedal Skole og Kongeskærs skolen.

| 2019                                                       |                                              |           |           |
|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----------|-----------|
| Indsats                                                    | Tidsplan                                     | Budget    | I alt     |
| Rammebeløb til fleksibel to-voksenordning                  | August – december (fortsætter til juni 2022) | 1.500.000 |           |
| Ung på vej                                                 | August – december (fortsætter til juni 2022) | 625.000   |           |
| Kursus, Kommunikation                                      | April – september                            | 100.000   |           |
| Uddannelsesforløb, Strategisk pædagogisk ledelse af skolen | August-oktober                               | 300.000   | 2.525.000 |
| 2020                                                       |                                              |           |           |
| Rammebeløb til fleksibel to-voksenordning                  | Januar – december (fortsætter til juni 2022) | 3.600.000 |           |

|                                                                        |                                                           |           |            |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------|------------|
| Ung på vej                                                             | Januar – december<br>(fortsætter til juni 2022)           | 1.500.000 | 5.100.000  |
| <b>2021</b>                                                            |                                                           |           |            |
| Uddannelsesforløb, Professionelle læringsfællesskaber, (Teamudvikling) | Januar – december<br>(start august 2021, slut april 2022) | 800.000   |            |
| Rammebeløb til fleksibel to-voksenordning                              | Januar – december<br>(fortsætter til juni 2022)           | 3.600.000 |            |
| Ung på vej                                                             | Januar – december<br>(fortsætter til juni 2022)           | 1.500.000 | 5.900.000  |
| <b>2022</b>                                                            |                                                           |           |            |
| Rammebeløb til fleksibel to-voksenordning                              | Januar – december<br>(fortsætter til juni 2022)           | 2.100.000 |            |
| Ung på vej                                                             | Januar – december<br>(fortsætter til juni 2022)           | 875.000   |            |
| Kursus i klasseledelse                                                 | Januar – december<br>(fortsætter til december 2022)       | 500.000   | 3.475.000  |
| I alt 2019-2022                                                        |                                                           |           | 17.000.000 |

### **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## 5 BATs budget 2019 og fremadrettet

00.30.12Ø00-0001

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 08-01-2019 | 4           |              |
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019 | 2           |              |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 25          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 5           |              |

### Hvem beslutter

Natur og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Plan- og Erhvervsudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### Resumé

I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31/10 2018 på NMUs område blev det forventede merforbrug hos BAT i 2018 uddybet. Der fremlægges i denne sag en vurdering af de fremadrettede økonomiske udfordringer og en prognose for forbruget i 2019, der viser en generel ubalance på 3,1 mio. kr. samt en yderligere udfordring i 2019 på 0,54 mio. kr. Udover allerede planlagte tiltag til udgiftsreduktioner uden servicemæssige konsekvenser fremlægges en oversigt over yderligere tiltag, der vil kunne bringe budgettet i balance samt afvikle et evt. overført underskud, men som vil have servicemæssige konsekvenser.

### Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

a) at det i forbindelse med sagen om budgetoverførsler fra 2018 til 2019, drøftes om det forventede underskud i 2018 på ca. 8,2 mio. kr. finansieres af de likvide midler

b) at udvalget, med baggrund i de i sagsfremstillingen beskrevne forslag, drøfter de fremadrettede prioriteringsmuligheder i forhold til den forventede driftsubalance i BAT på 3,6 kr. i 2019 og 3,1 mio. kr. i de følgende år.

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Punktet genoptages ved møde den 5. februar 2019 med yderligere belysning af sagen.

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

a) Anbefales.

b) Forslag 1, 2, 3, 5, 6, 7 og 8 anbefales. Desuden anbefales forslag om hævnning af pris for periodekort og folkemødebilletter jf. supplerende sagsfremstilling. Overskud i 2020 og frem anvendes til afdrag på underskud i 2019.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

NMU's indstilling anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

## Sagsfremstilling

Ved budgetopfølgningen pr. 31/10 2018 konstateredes for BAT et forventet merforbrug på 8,2 mio. kr., hvoraf 1,1 mio. kr. dækkes af overførsel fra 2017. Det forventede merforbrug tilskrives jf. notatet vedlagt budgetopfølgningen:

- Øgede personaleudgifter
- Øgede udgifter til brændstof
- Øgede udgifter til materiel og vedligehold
- Faldende indtægter
- Et merforbrug på udgifterne til eksterne vognmænd for lokal- og regional rutekørsel

Ovenstående punkter er gennemgået i forbindelse med budgetlægningen for 2019 og frem sammen med øvrige poster på området. Der er udarbejdet et budget for BAT, som har taget udgangspunkt i:

- Personaleudgifter fastsat efter at der sker bemanning af egne ruter med egne chauffører, en løbende afvikling af tilkommet afspadsering, et minimum af merarbejde samt et sygefravær på 3,5 %.  
Til denne bemanning anvendes udover fastansatte chauffører et antal timelønnede chauffører til afløsning og der udarbejdes en samlet plan for afvikling af ferie og fridage hen over året.
- Fortsat høje brændstofpriser og et forbrug (liter) svarende til forbruget i 2017, da der påregnes mere kørsel ved egne vogne i 2019 set i forhold til 2018.
- Fortsat høje udgifter til vedligehold (disse er fastsat ud fra niveauet i 2018), da alle reparationer er uden for garantiperioden, jf. dog nedenfor om indkøb.
- Indtægter på et niveau som i 2018 bortset fra indtægterne vedr. asylkørsel. Der vil senere i de kommende år ved yderligere fald i fx ungdomsårgange skulle justeres i dette.
- Reducerede udgifter til eksterne vognmænd vedr. lokal- og regional ruteplan, ved at denne kørsel søges holdt til det, der allerede er indgået via kontrakter som følge af egen bemanningsplan for både chauffører og værksted, jf. ovenfor til afvikling af øvrige rutekørsel.

Ved budgetlægningen for 2019 er yderligere taget udgangspunkt i følgende forudsætninger:

- Fortsat øget kørsel vedr. omlægning af ruter til at køre omkring campus via Borgmester Nielsensvej, rute 7/8, rute 3 sommer samt fortsat dubletkørsel på rute 4.

- Gældende kontrakter/priser for eksterne vognmænds kørsel. Se om udbud af kørsel senere i denne dagsorden
- Nuværende værkstedsbemanding
- At der fortsat dedikeres medarbejdere til klargøring for at øge kørselstiden for øvrige chauffører.
- Fuld udkontering af egen servicekørsel og udgifter forbundet hermed
- Udgifter til inventar såsom skærme, tablets mv. reduceres fra 0,9 mio. kr. i 2018 til 0,5 mio. kr. i 2019.
- At den resterende skyldige afspadsering afvikles i 2019-2020. Dette er forudsat i den budgetlagte bemandingsplan.
- Der er med budgettet for 2019 tildelt budget til udgifterne vedr. flytningen af værksted på i alt 0,6 mio. kr., som dels vedrører husleje dels dækker øget timeforbrug til flytning af busser.

#### Tiltag som vil få hel eller delvis virkning fra 2019 uden servicemæssige konsekvenser

Der er arbejdet med en række tiltag, som fortsat vil gælde/få fuld effekt i 2019:

- Optimering af vagtplan vedr. bemanding til kørsel samt ferieplanlægning: Der er ændret i vagtplanlægningen, således at der nu er afsat bemanding inden for normen til afvikling af ferie, seniordage og lign. uden at skulle trække på bemanding på overtid. Den endelige ferietilrettelæggelse og planlægning ventes godkendt i BAT lokal-MED 20. december, og bliver gældende for hele 2019. Henover sommeren 2018 havde tidligere driftsledelse afviklet mere end 20 medarbejdere pr. dag, med den nye vagtplanlægning vil 8 medarbejdere kunne afvikle ferie/fridage på samme tid. Tilgangen af personale til timekørsel (vikarer) er øget, således forventes BAT at kunne udfylde fuld køreplan med eget personale og materiel uden særlig optjening af overarbejde.
- Bemanding med dedikeret klargøringspersonale er først blevet fuldt implementeret med vinterkøreplanen fra august 2018 og ventes at være med til at holde udgifterne, som følge af fraflytningen af remisen, nede.
- Værkstedsbemandingen er i løbet af 2018 justeret og den bemanding, der er ultimo 2018 ventes fortsat i 2019. Den fastsatte bemanding ultimo 2018 er en nødvendighed for at holde eget materiel kørende samt gøre mindre brug af eksterne værksteder. En ændring i medarbejderstaben på værkstedet medfører en mindre reduktion i lønomkostningen blandt andet ved ikke at genbesætte værkførerfunktionen. Alle aftaler omkring værksted er i overensstemmelse med alle ansatte på værkstedet.
- Reparationer søges jf. ovenstående i så vidt muligt omfang udført på eget værksted for at nedbringe udgifterne til eksterne værksteder.
- Der er genindgået rammeaftale i december 2018, der benyttes til indkøb af reservedele, hvilket nedbringer den gennemsnitlige reservedelspris med ca. 10 % på de mest anvendte dele. I det omfang, der kan købes billigere dele af tilsvarende kvalitet afviges aftalen om

indkøb af originale reservedele. Originale reservedele var en forudsætning for flere garantireparationer, der ikke længere er gældende.

- Fuld indregning af egen servicekørsel. Den del af servicekørslen, som BAT forestår, vil fra 2019 blive fuldt fordelt via afregningen til de centre, der benytter servicekørsel. Der er tale om en samlet udgift på 1,8 mio. kr. oveni det øvrige beløb vedr. servicekørsel, som i dag fordeles via afregningen til bestillerne.

## Resultat

Der ventes med ovenstående allerede gennemførte tiltag samt øvrige beskrevne forhold en generel ubalance i budgettet på 3,1 mio. kr. og en ubalance i 2019 på 3,6 mio. kr.

| I mio. kr.                                                      | Forventet<br>2018 | Prognose<br>2019 | Prognose<br>2020 |
|-----------------------------------------------------------------|-------------------|------------------|------------------|
| Netto budget, kommunalt tilskud                                 | 23,2              | 23,3             | 23,3             |
| Udgifter i alt                                                  | 62,8              | 57,8             | 57,3             |
| Heraf                                                           |                   |                  |                  |
| - Personaleudgifter                                             | 34,0              | 32,4             | 31,9             |
| - Brændstof                                                     | 8,4               | 9,3              | 9,3              |
| - Materiel og vedligehold, værksted (varekøb)                   | 4,9               | 4,8              | 4,8              |
| - Materiel og vedligehold, tjenesteydelser                      | 0,3               | -                | -                |
| - Lokal og regional rutekørsel – betaling til vognmænd          | 9,3               | 8,0              | 8,0              |
| - it, inventar, bygninger, abonnementer, afgifter, forsikringer | 5,9               | 5,0              | 5,0              |
| - egen servicekørsel                                            |                   | -1,8             | -1,8             |
| Indtægter i alt                                                 | -31,5             | -30,9            | -30,9            |
| Resultat af drift                                               | 31,3              | 26,9             | 26,4             |
| <b>I alt (manko)</b>                                            | <b>8,1</b>        | <b>3,6</b>       | <b>3,1</b>       |

I 2019 vil der være en ekstra udfordring i form af øgede udgifter til personale som følge af opsigelsesvarsel/afskedsperiode for opsagte/fratrådte medarbejdere. Den anslåede merudgift i 2019 som følge heraf ventes at udgøre 0,54 mio. kr.

## Udvidet rutekørsel

Der er gennem de seneste år udvidet i den samlede kørsel fordelt på en række ruter. Dermed ventes antal årsværk og lønudgifter at ligge over niveauet for 2016-2017, selv om det er sænket i forhold til 2018. En del af det øgede personale og brændstofforbrug vil blive faktureret til de centre, der benytter servicekørslen.

Den del af den øgede kørsel, der vedrører rutekørslen, vil i 2019 udgøre en samlet udgift på 1,03 mio. kr. Kørslen vil i 2019 søgt afviklet alene ved BATs egne chauffører/vogne og indgå i bemandingsplanen.

| Rute                             | Samlet<br>udgift/år | bemærkning                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Rute 7/8 i perioden maj - august | 0,23 mio. kr.       | Denne rute kørte tidligere i sommerferieperioden (slut juni-1. sep.). Ruten blev i 2016 udvidet til at køre fra medio maj til medio september.<br>I 2018 er udvidet fra 1. maj t.o.m. uge 42.<br>Ovenstående er sket på baggrund af en øget efterspørgsel fra |

|                                          |                      |                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                          |                      | turisterhvervet.                                                                                                                                                                              |
| Omlagte ruter til at køre omkring Campus | 0,66 mio. kr.        | Der er samlet tillagt 5 timers kørsel dagligt for at køre omkring campus via Borgmester Nielsensvej.                                                                                          |
| Rute 3 sommer                            | 0,07 mio. kr.        | Den øgede kørsel er på baggrund af øget efterspørgsel.                                                                                                                                        |
| Rute 4                                   | 0,07 mio. kr.        | Dubletten på ruten, som før blev foretaget ved særkørslen vedr. asylklasser, har været nødvendig at fortsætte også efter asylkørslen til Svartingedal skole er ophørt, grundet pres på ruten. |
| <b>I alt</b>                             | <b>1,03 mio. kr.</b> |                                                                                                                                                                                               |

### Besparelsesforslag

Der er udarbejdet vedlagte bilag, der beskriver mulige besparelsesforslag, samt konsekvenserne af disse. Den samlede besparelse af forslagene udgør i alt 3,5 mio. kr. når de estimerede tabte indtægter er modregnet. Der er for hvert tiltag estimeret tabte indtægter ud fra den nuværende kendte belægning og mulige alternativer.

Da det ikke er muligt at iværksætte tiltagene før tidligst fra sommerkøreplanen 2019/vinterkøreplan 2019/2020 får forslagene derfor først fuld effekt fra 2020. Besparelsen i 2019 udgør 1,8 mio. kr.

Oversigt over forslag og nettobesparelse (i kr., 2019-priser):

| Forslag nr. / emne                                                                                     | Netto-besparelse 2019 | Netto-besparelse 2020 | Netto-besparelse 2021 | Netto-besparelse 2022 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| 01. Rute 1,3 og 4 - afgang kl. 9 fra Rønne udgår på hverdage i vinterkøreplan                          | 191.800               | 447.600               | 447.600               | 447.600               |
| 02. Rute 2 og 10 – udvalgte afgang kombineres, reduceres eller udgår på hverdage i vinterkøreplanen    | 193.033               | 430.050               | 430.050               | 430.050               |
| 03. Rute 6 - udvalgte afgang flyttes eller udgår på hverdage i vinterkøreplan                          | 79.537                | 178.255               | 178.255               | 178.255               |
| 04. Natbus rute 1 og 5 – udvalgte afgang udgår helårligt                                               | 384.500               | 769.000               | 769.000               | 769.000               |
| 05. Rute 7 og 8 – sammenlægning og reduktion af udvalgte ruter helårligt                               | 45.750                | 85.000                | 85.000                | 85.000                |
| 06. Rute 3 – udvalgt rute fjernes weekender og helligdage                                              | 57.810                | 115.620               | 115.620               | 115.620               |
| 07. Regionalkørsel – på skolefridage udenfor sommerkøreplan – afvikles regionalruter som weekendkørsel | 578.000               | 919.200               | 947.200               | 947.200               |
| 08. Bybusser rute 21 og 23 – udvalgte afgang reduceres, sammenlægges eller udgår                       | 293.987               | 587.974               | 587.974               | 587.974               |
| <b>I alt</b>                                                                                           | <b>1.824.417</b>      | <b>3.532.699</b>      | <b>3.532.699</b>      | <b>3.532.699</b>      |

Andre forhold

Udbud af kørsel

De nuværende aftaler med eksterne vognmænd på både lokalkørsel samt på den offentlige servicetrafik udløber pr. august 2018. Der er mulighed for forlængelse af begge disse kontrakter i ét år.

For at få en klarhed over, hvad der kan påregnes af udgifter i de kommende år vedrørende den udbudte kørsel foreslås det, at de nuværende kontrakter forlænges, således at de gælder fra august 2019 til august 2020.

### **Økonomiske konsekvenser**

Der er foretaget en række tiltag omkring kørsel, værksted, køb af materiel mv. for at mindske ubalancen i 2019 og fremad. Herefter er der fortsat en ubalance på 3,1 mio. kr.

- En fastholdelse af den udvidede kørsel på en række ruter, herunder omlægning af ruter til at køre omkring campus, udgør en udgift på i alt 1,03 mio. kr.
- Ud over den udvidede rutekørsel, er der som følge af øgede udgifter til brændstof og vedligehold af materiel samt faldende indtægter, en ubalance på 2,1 mio. kr.
- I 2019 er der endvidere en øget ubalance som følge af udgifter til opsagt personale på i alt 0,54 mio. kr.
- Der er med budgetopfølgningen pr. 31/10 givet en tillægsbevilling finansieret af næste års budget. Ved en overførsel af underskuddet fra 2018 vil det alene kunne nedbringes over en årrække. Der vil skulle findes besparelser svarende til det årlige beløb, underskuddet vil skulle nedbringes.

### **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

På mødet 8. januar 2019 ønskede udvalget uddybet svar på følgende spørgsmål:

#### **Besparelsesforslag 04. natbus rute 1 og 5 – udvalgte afgang udgår helårligt kr. 384,500 (769.000,00)**

Natbus hverdage ankomst færge kl. 23:50. natbusafgang kl. 00:05 opretholdes.

Der ankommer færge mandag til torsdag, hvorfor busserne ikke umiddelbart kan tages ud af planen. Der ankommer ikke natfærge fredag til søndag jf. Bornholmslinjens færgeplan

Natbus natten efter fredag og lørdag reduceres til kun en afgang f.eks. kl. 01:00

## Besparelse helårligt kr. 204.400,00 fra år 2020

| <b>Emne: BAT – realisering af faktisk besparelse ifbm. tilpasning af budget</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             |             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| <b>Forslag nr. 04</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |             |             |
| <i>Budgetår</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>2019</b> | <b>2020</b> |
| Mindre udgift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 434.500     | 869.000     |
| Samlede estimerede tabte salgsindtægter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 50.000      | 100.000     |
| <b>Nettobesparelse</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 384.500     | 769.000     |
| <b>Besparelsesfordeling</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |             |             |
| Rute 1 afgang Rønne kl. 00.04 udgår                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 168.250     | 336.500     |
| Rute 5 afgang Rønne kl. 00.04 udgår                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 164.050     | 328.100     |
| Rute 1 afgang Rønne kl. 02.04 udgår                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 51.700      | 103.400     |
| Rute 5 afgang Rønne kl. 02.04 udgår                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 50.500      | 101.000     |
| <b>Kort beskrivelse af forslaget:</b><br>Fjernelse af natbus hverdage og weekend helårligt fra juli 2019 (sommerkøreplanen)<br><br>Rute 1 afgang Rønne kl. 00.04 hverdage udgår<br><br>Rute 5 afgang Rønne kl. 00.04 hverdage udgår<br>Rute 1 afgang Rønne kl. 02.04 natten efter fredag og lørdag udgår<br><br>Rute 5 afgang Rønne kl. 02.04 natten efter fredag og lørdag udgår |             |             |

### Hjemtagning af Offentlig servicekørsel (OST)

Kørslen er i dag udliciteret til fire vognmænd. BAT kører selv med tre busser. Kontrakterne kan forlænges med et år, hvor efter de skal i fornyet licitation.

Ved hjemtagning af OST skal der investeres i 22 handicapbusser til en pris af kr. 350.000,00 + moms pr. bus = 9.625.000,00 (bemærk BAT har ikke fradrag for momsen)

Vores chaufførudgift er 163,00 kr. pr. time, brændstofudgift kr. 40,00 pr. time, reparation/vedligehold kr. 60,00 pr. time. Afskrivning kr. 26,00 pr. time, hertil forsikring mv. en samlet timepris for BAT vogne kr. 289,00 pr. time.

I dette regnestykke er der ikke taget højde for, at vi skal bruge ekstrapaciliteter på anlægget til parkering af busserne, personale til vask, mekanikere til vedligehold mv. ligesom det kræver ekstra personale til driftsplanlægning.

De vognmænd der kører i dag er Taxa, Falck og Gudhjembus der kan bruge deres vogne til andre kørselsopgaver, der giver dem økonomi til, at tilbyde BAT en lavere timepris. Der køres til mellem kr. 210,00 og 438,00 pr. time. Herudover er kørslen meget fleksibel da de altid har vogne på gaden. Såfremt BAT skal udføre kørslen skal chaufførerne varsles mindst 48 timer i forvejen pga. aftalen i overenskomsten.

På denne baggrund anbefaler BAT at kontrakterne forlænges med et år.

BAT laver udbud af kørslen, eller dele heraf ultimo 2019. I denne sammenhæng vurderes den mest optimale planlægning af den kollektive trafik på Bornholm, hvor det godt kan give mening at BAT udfører en del af servicekørslen, for at kunne benytte de samme vogne til anden kørsel. Kunne være kørsel fra færge på sene ankomster, kørsel af skolebørn på ruter med få elever etc.

### **Hjemtagning af lokaleruter (skolebuskørsel)**

BAT har i dag udliciteret en del af skolebuskørslen til private vognmænd. Der kører som udgangspunkt 11 busser på disse ruter.

Skolebuskørsel er typisk en' kørsel til skolerne om morgenen og to hjemkørsler om eftermiddagen.

Kørslen udføres til priser på mellem 500 og 600 pr. time.

Såfremt BAT skal hjemtage kørslen vil det kræve et indkøb af 11 busser, såfremt man vælger at købe brugte busser der f.eks. er 6-7 år gamle, vil det være med euro 5 emissions norm, der givet forurener mere end den nyeste norm, der er euro6 version 2. Investeringen er naturligvis mindre, hvorfor afskrivningen også vil være mindre. Derimod vil reparations og vedligeholdelses omkostningerne være højere. Den timerpris for BATs egen drift vil være kr. 424,00 pr. time. Hertil kommer personale til driftsplanlægning, ekstra plads til parkering, udvidede værkstedsfaciliteter mv.

Risikoen for at der laves skader er ikke medtaget. Ligesom der ikke er indregnet omkostninger til ekstra personale ved sygdom, inddækning af fridage etc.

BAT anbefaler at de nuværende kontrakter forlænges i foreløbigt et år.

### **Takststigning.**

Takststigninger er reguleret af trafikministeriet og følger rammen for den almindelige prisudvikling.

BAT har hævet priserne på kontantbilletter med 5,5 % for enzonekort og 7,7% på kontantbilletter for både børn/pensionister og voksne. Det giver en samlet gennemsnitlig takstforhøjelse på under 2%.

Der er plads til en samlet stigning på 2,5% i 2019. Vi kan vælge f.eks. at lade periodekort stige 7%. En stigning skal foretages på periodekort for voksne og ungdomskort, børn og pensionister friholdes. Man har ikke mulighed for kun at lade ungdomskort stige, hvilket ville give en fordel, idet der gives fuld compensation fra trafikministeriet på ungdomskort. Det vil betyde en indtægt på kr. 500.000,00.

Vi kan også vælge at lade Folkemødebilletter stige, for fire dages billetter, der i dag koster kr. 200,- for ubegrænset kørsel. Stigning med kr. 50,- til 250,-. En stigning pr- 25%. (den er ikke steget siden start, for 9 år siden). Dette vil give en indtægt på kr. 112.500,00.

Risikoen ved en takststigning vil være at nogen der benytter bussen i dagligdagen, vil vælge andre transportformer, såfremt de har muligheden, hvilket vil give BAT en lavere indtægt på salg af rejsehjemmel.

### **Passagertælling på udvalgte ruter.**

Pkt. 01: Rute 1,3 og 4 – afgang kl. 09:00 fra Rønne udgår på hverdage i vinterkøreplanen.

Pkt. 02. Rute 2 og 10 – udvalgte afgang kombineres, reduceres eller udgår på hverdage i vinterkøreplanen.

Pkt. 04. Natbus rute 1-5 – udvalgte afgang udgår helårligt.

Pkt. 08. Bybusser rute 21 og 23 – udvalgte afgang reduceres, sammenlægges eller udgår.

Se vedhæftede tællinger fra chaufførerne. Tællingerne giver på dette grundlag ikke en repræsentativt billede af hvor mange der benytter bussen, det kræver tælling over en længere periode.

BAT har indkøbt et system der automatisk tæller passagererne. Det system er foreløbigt installeret i en bus, der så kører de ruter vi ønsker skal tælles. Det vil over tid give et billede af belægningsgraden på busserne. Man kan hente diverse rapporter på baggrund af hvad man ønsker. Det vil blive et værdifuldt værktøj ift. at optimere ruter og sætte busser ind hvor det giver den bedste udnyttelse af BATs ressourcer.

Åbent punkt

## **6 Orientering omkring status på "Anlægsbevilling til etablering af projektorganisation til implementering af elbusdrift på Rønne bybusnet"**

13.05.16A00-0001

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019      | 3                  |                     |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 26                 |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 6                  |                     |

### **Hvem beslutter**

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

Medio 2017 afsatte kommunalbestyrelsen 500.000 kr. inkl. moms til etablering og igangsætning af projektorganisation med opgave at analysere, forberede og gennemføre implementering af ren el-busdrift på Rønne bybusnet. Projektorganisationen forankres hos BAT.

Forundersøgelserne er nu gennemført med henblik på udskiftning til to el-busser i Rønne. Generelt viser forundersøgelserne, at en forventet implementering af to el-busser først vil kunne være i fuld drift og i brug ultimo 2020. Endvidere vil der, for at kunne bevare nuværende serviceniveau i Rønne by, være behov for 1-2 ekstra el-busser. Dette begrundet i nødvendig ophold for ladetid m.m.

De foreløbige erfaringer og eksterne anbefalinger går på en overordnet strategisk plan for en samlet udskiftning til ren el-busdrift, frem for udskiftning til to el-busser, sideløbende med forsat dieseldrift af resterende busflåde.

Sammenholdt har dette affødt en nødvendighed i, at sagen tages op til fornyet politisk drøftelse.

### **Indstilling og beslutning**

Koncerndirektøren indstiller,

- a) At orienteringen tages til efterretning og
- b) At der træffes beslutning om punkt 1, 2 eller 3.
  - 1) At sagen med implementering af to el-busser i Rønne forsætter uændret med en forventet ibrugtagning medio 2020 samt stillingtagen til den økonomiske finansiering heraf.
  - 2) At sagen med implementering af to el-busser i Rønne sættes i bero, og at der i 2019 iværksættes yderligere undersøgelser og udredning.  
Formålet er, at der udarbejdes et politisk oplæg til en samlet plan for fremtidens kollektive el-busdrift, således at nuværende dieselbaserede busflåde gradvist udfases for at overgå til 100% el-busdrift.  
Undersøgelser og udredning finansieres ved, at restpuljen til el-drifts

forundersøgelser og projektering af to el-busser i Rønne ca. 450.000 kr. overflyttes til dette formål.

- 3) At sagen med implementering af to el-busser i Rønne annulleres, og at tendenser og udviklingen på et hurtigt voksende busmarked (el, hybrid, gas m.m.) følges tæt de næste par år.

Formål er, at der primo 2021 udarbejdes et politisk oplæg til orientering og drøftelse for en samlet plan for fremtidens bærende drivmiddel af den kollektive busdrift. I den mellemliggende periode vil den løbende nødvendige udskiftning af BATs konventionelt diesel drevne busser, følge BATs egen gældende udskiftningsplan (se bilag), og blive udskiftet efter den til en hver tid gældende Euronorm.

Undersøgelser og udredning finansieres ved, at restpuljen til el-drifts forundersøgelser og projektering af to el-busser i Rønne ca. 450.000 kr. overflyttes til dette formål.

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

a) Taget til efterretning.

b) Sagen med implementering af to elbusser i Rønne sættes i bero for nærværende. Arbejdet med yderligere undersøgelser og udredning fortsætter i 2019 og koordineres med Klima- og Bæredygtighedsudvalgets arbejde om "grøn mobilitet". Hensigten er, at styrke de samlede muligheder for mindske klimabelastningen fra trafikken på Bornholm. Det videre arbejde i Natur- og Miljøudvalgets regi finansieres ved at anvende restpuljen til dette formål.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

NMU's indstilling anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

NMU's indstilling godkendt.

## Sagsfremstilling

I kommunalbestyrelsen blev der på mødet den 29. juni 2017 besluttet følgende:

- a) at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2017 på 500.000 kr. til etablering og igangsætning af projektorganisation forankret hos BAT, til at analysere – forberede og gennemføre implementering af ren el-busdrift på Rønne bybusnet.
- b) at udgiften til projektorganisationen på 500.000 kr. inkl. moms finansieres af BATs driftsbudget 2017 under bevilling 57 Kollektiv trafik
- c) at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2017 på 1.000.000 kr. til indkøb af to nyere diesel bybusser til BAT indtil implementeringen af el-busdrift er tilendebragt. Efter implementeringen af el-busdrift overføres disse diesel-busser som reservemateriel eller afhændes.
- d) at udgiften på 1.000.000 kr. inkl. moms finansieres af BATs driftsbudget 2017 under bevilling 57 Kollektiv trafik.
- e) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Der gives her en status på sagen omkring punkterne a) + b), som er eneste udestående på sagen. Desuden lægges op til en politisk drøftelse og beslutning omkring det videre forløb i forhold til implementering af el-busdrift på Bornholm.

## Status på projektgruppens arbejde

Der har, og er, stadig undersøgelser i gang i forhold til at undersøge de muligheder der er, for at finde den bedst mulige løsning for BRK i forhold til overgangen til el-busdrift.

BATs projektgruppe har gennemført besøg hos 5 forskellige busfabrikanter og hos andre trafiksselskaber for at få viden om og status på el, som primær energi til busdrift.

Der er af BAT personale foretaget prøvekørsler i København, Stockholm og Eindhoven med el-busser. De forskellige prøvekørsler har været med de tre nuværende tilgængelige teknologier:

- Traditionel tung el-bus med lang rækkevidde og langsom opladning i depot.
- Let el-bus med kort rækkevidde og lejlighedsvis induktionsopladning på endestation i kombination med langsom opladning i depot.
- Let el-bus med medium rækkevidde med lejlighedsvis pantografoladning og fleksibel opladning i depot.

Der er afholdt teknikmøder med VDL Group og Scania Bus med projektansvarlige for el-drift i udviklingsafdelingerne. Derudover er der afholdt en række afklarende møder med topledelse hos busoperatører samt trafiksselskaber. Endvidere har der været uformelle drøftelser med alle andre leverandører af busmateriel bortset fra en enkelt BYD.

Der har været afholdt en møderække med og indkøb af eventuelt analysehjælp hos el-busleverandører og operatører i 1.kvartal 2018, samt fortsat samarbejde med de fem andre trafiksselskaber. BAT har deltaget i rammeudbud af ladeinfrastruktur sammen med Movia i 2. halvår af 2017. Udbuddet gælder hele Sjælland og de bydende skulle prissætte en eventuel merpris for leverance til Bornholm. De tilbudte priser har halveret de tidligere faktiske priser på infrastruktur til lejlighedsvis ladning.

Fra Movia, der er største trafiksselskab i DK, er der givet denne status:

- Der er gennemført og gennemføres i øjeblikket udbud i Movia omhandlende el-busdrift.
- Næste udbud forberedes pt. og forventes udbudt i 2019. Udbud af el-busser i København, Frederiksberg og Egedal og Ballerup kommuner viste sig dyrere end forventet, men håndterbare.
- Movia kommunikerer allerede nu til politikerne om risiko for børnesygdomme for first movers.
- Det er betryggende for den videre udvikling, at der nu er tre operatører som skal levere el-busser i drift i 2019.
- Nordiske hovedstæder - Stockholm og Helsinki: er stadig forsigtige og udarbejder udredninger. Oslo: Indsætter 70 el-busser næste år.

Der har været afholdt møder med øvrige interessenter som E.O.N. bl.a. i forhold til lade infrastruktur m.m. Der er p.t. generelt på hele busmarkedet en lang leveringstid. Dette er også undersøgt nærmere hos leverandører. Normalt vil der, fra bestillingstidspunktet, være ca. 8-9 måneders leveringstid, på levering og test før en el-bus kan indsættes i regulær drift. P.t. er der dog så stort et pres på hele el-busmarkedet, at denne leveringstid p.t. er på 12-13 måneder, hvis der f.eks. bestilles nu. Dette skyldes bl.a., at der har været og forventes mange udbud i 2018 og 2019.

Der er på el-bus-drifts forundersøgelser og projektering p.t. anvendt ca. 45.000 kr. af de afsatte 500.000 kr. Der ud over har der været planlagt lidt rejseaktivitet henover ultimo 2018 og primo 2019, som ikke er gennemført. Endvidere har størstedelen af beløbet været tænkt afsat til indkøb af konsulentbistand, til beskrivelse af vort rutenet og/eller hjælp til udformning af udbud og kontrakt.

Foreløbig økonomi ved implementering af to el-busser i Rønne:

- Prisniveauerne på el-busser er stadig ikke fastlagte fra leverandørens side og den eneste officielle prislistede bus er fra Mercedes. Deres E-citaro er netop frigivet til

markedet her i juli 2018 og den er prissat til 3.800.000 kr. +moms. Nuværende pris for vores seneste diesel-bus indkøb er indekseret til 2018 tal ca. 1.500.000 kr. +moms. Det skal her bemærkes, at BRK ikke kan fradrage moms på busser, da billetindtægter ikke er pålagt moms. Det betyder at den faktiske pris skal budgetteres med moms.

- Prisindikationerne fra det gennemførte udbud i Roskilde viser, at med de valgte el-busser fra Ytong fra Kina, vil det samlede omkostningsbillede for el-busser være på det samme niveau, som for diesel-busser set over en 10 årig driftsperiode.
- Det vil således primært være en likviditetsmæssig forskydning på den samlede livstidsøkonomi ved en overgang til ren el-busdrift, da den højere anskaffelsespris skal holdes op imod besparelse på indkøb af diesel samt forventet mindre reparationsbehov i bussens levetid. BAT bruger gennemsnitligt for ca. 350.000 kr. diesel pr. bus pr. år, altså mellem 3.000.000 – 3.500.000 set over 10 år pr. bus.
- Der skal ved udskiftning fra to diesel-busser til nye el-busser i Rønne, desuden forventes og indkalkuleres, at disse fysisk skal erstattes af 3-4 lignende el-busser, for at kunne opretholde den nuværende køreplan og serviceniveau. Dette begrundet i nødvendig ophold for ladetid m.m.
- I forbindelse med overgang til el-busdrift vil der være udgifter til etablering af værkstedsfaciliteter. BATs nuværende værkstedfaciliteter er ikke permanente og det er planlagt, at etablering af de endelige fremtidige faciliteter indrettes efter udrulningshastigheden hen i mod fuld el-busdrift. Det betyder, at der ved beslutning af placering af "nyt værksted" tages hensyn til behov for energi samt plads og bygningers evne til at indeholde el-busværksted. (Se i øvrigt \* nedenfor)
- Omkostningen til nyetablering af værkstedsfaciliteter til el-busser forventes ikke at blive markant dyrere end ved etablering af faciliteter til diesel-busser, dette dog forudsat at adgang til nødvendig elforsyning er etableret i forvejen. I forbindelse med og som konsekvens af den igangsatte udbygning af arealerne på Rønne havn syd vil det være naturligt, at planlægge den fremtidige placering af opmarcharealer, ladestationer og værkstedsfaciliteter i dette område, da elforsyning, nærhed til rutenet og pladsforhold generelt taler for dette område. Dette skal dog undersøges og udredes nærmere.

Anbefalingerne til projektgruppen og BAT har generelt fra alle eksterne parter været, at indkøb og implementering af to el-busser, vil være en meget dårlig businesscase og begrundes i flere faktorer. Overordnet kan nævnes:

*Garage/værkstedsanlæg* er noget af det mest omkostningstunge, og BATs garage/værkstedsanlæg, er, som tidligere nævnt, i dag ikke en permanent løsning. Hvis der etableres de nødvendige installationer på nuværende værksted, vil det være forbundet med flere store engangsudgifter. Der vil derfor være risiko for, at installationsomkostningerne og net-tilslutningsafgiften går tabt ved en evt. senere nødvendig flytning. En (eller to) lader(e) kan selvfølgelig flyttes, således at hardwaren kan genbruges. Omkostningen til hhv. installation og net-tilslutningsafgift, er meget svært at fastsætte p.t., men et meget groft estimat kan ses nedenfor indsat i skema, og en beregning vi har fået fra en leverandør på markedet. Det er en kalkulation, som de for nylig har fået lavet til en kunde, som var interesseret i én el-bus. Her kan det ses, at næsten halvdelen af omkostningen vil være tabt, hvis udstyret efterfølgende skal flyttes. Der gøres her opmærksom på, at det helt afhænger af, hvor mange ampere der er til rådighed, der hvor busserne er stationeret nu. Det afhænger også af, hvor kraftig en lader der vælges. At skulle installere ladere på et nyt garageanlæg, vil også være betydeligt billigere, når man gør det i anlægsfasen, frem for at skulle grave ved eksisterende byggeri. Det er dog for usikkert og svært at sætte en pris på p.t.

| Lader<br>150 kW CCS | Installation<br>og net<br>tilslutning | Nettilslutnings-<br>afgift | I alt   |
|---------------------|---------------------------------------|----------------------------|---------|
| 496.000             | 150.000                               | 252.500                    | 898.500 |

*Stordriftsfordele* opnås ikke ved udskiftning af to busser til el-busdrift ud af en hel busflåde i BAT på p.t. 32. Som det kan ses ovenfor, er investeringen i én lader til én bus en meget bekostelig affære. Jo flere busser der kalkuleres med, jo lettere bliver det at lave en opladningsplan, hvor et mindre antal ladere (evt. i kombination af fast og slow chargers), vil kunne opretholde driften. Til sammenligning med ovenstående, har leverandøren tilbudt et system til en kunde (også med 150 kW ladere), hvor 8 busser skal lades, til en pris på cirka 2.640.000 kr. Det svarer til 330.000 kr. pr. bus., - altså cirka en tredjedel af hvad det vil koste ovenfor for én bus.

*Operatørfokus:* De erfaringer vi fra leverandøren har fået omkring el-busser er, at hvis man udskifter en væsentlig andel af busserne til el, opnås der en servicegrad på busserne der svarer til diesel. Implementering af el-busser er en stor opgave, men hvis en væsentlig del af busserne pludselig kører på el, så SKAL de virke. Derfor gør både leverandør og operatør en stor indsats for at få busserne på gaden hver dag. Ved de projekter leverandøren har været involveret i, hvor der kun er blevet leveret en eller to el-busser, er erfaringerne, at busserne i gennemsnit kører væsentlig færre kilometer, end i flåder med >5 el-busser. Det mener de skyldes, at hvis der er en fejl på el-bussen, så bliver den sat hen i et hjørne, indtil nogen har haft tid til at se på den. Fejlmeldingen til eget værksted eller til leverandørens teknikere sker typisk først når bussen har stået stille i et par dage. Dette sker fordi man kan opretholde driften med diesel reservebusserne. I realiteten får man således "mindre bus for pengene", hvis reservebussen kører en del af tiden. Dette er dog svært at prissætte.

*Leverandørfokus* ved at skulle levere to el-busser, er set ud fra leverandørens vinkel, ikke særligt attraktivt. Det handler om, at leverandøren vil være nødt til at indkalkulere en stor reservation til de omkostninger de får til de teknikere der skal hjælpe BAT i gang, de skal komme til øen ved alle test, garantireparationer m.v. - Dette skyldes, at det er langt fra deres base til Bornholm.

*Fremtidsstrategisk anbefales* det fra de eksterne parter, som BAT har været i dialog med, at hvis BRK skal opnå succes med at elektrificere busflåden, skal BRK lave en overordnet plan for hvad BAT vil. Det giver ifølge dem ingen mening at købe to el-busser, der hvor de er billigst, eller der hvor BRK føler, at BRK får den bedste kortsigtede løsning, hvis disse to busser bliver "bastarder" på den lange bane. Det kan ske hvis BRK f.eks. vælger en anden leverandør eller anden ladeløsning på den resterende vognpark. Det at BRK står for evt. investering i et nyt garage/værkstedsanlæg og at BRK befinder sig på en ø, giver BRK en unik mulighed for at tilpasse BATs køreplaner og busdrift til el. BAT har ingen buslinjer der skal korrespondere med andre kommuners busser, så de hensyn BAT skal tage, er til lufthavnen, færgen og skolernes ringetider. En optimering af køre/ladeplan, vil kunne være med til at sænke totalomkostningen. BAT er blevet anbefalet, at BRK overordnet laver en plan, for f.eks. 5 år. Planen skal baseres på den type el-busser der findes i dag, og kan optimeres undervejs, i takt med den teknologiske udvikling. Hvis BRK vælger selv at fortsætte driften, anbefales det ligeledes, når en overordnet plan foreligger, at alle busserne udbydes i et rammeudbud. Selvom BRK så eventuelt vælger, at kun få busser skal udskiftes det første år, vil BRK have en leverandør, som også tænker stordrift, og vil tilpasse sin organisation til at skulle håndtere mange busser på den lange bane.

### **Samlet opsummering af de vigtigste punkter:**

De foreløbige erfaringer og eksterne anbefalinger, går på en mere overordnet strategisk plan for en samlet udskiftning til ren el-busdrift, fremfor udskiftning til to el-busser, sideløbende med forsat dieseldrift af resterende busflåde.

Der er p.t. en leveringstid på el-busser på op til 12-13 måneder fra bestillingstidspunktet til ibrugtagning. Ved en forventet implementering af to busser vil et forventet udbud kunne gennemføres medio 2019 og fuld drift og ibrugtagning af de to el-busser, kan således forventes i

fuld drift ultimo 2020. Der skal p.t. indkalkuleres tre til fire el-busser, som erstatning for to dieseldrevne busser. Dette begrundet i forsat, at kunne opretholde nuværende serviceniveau i Rønne by.

### **En eventuel samlet udskiftning af hele busflåden til el-busdrift:**

I forhold til en evt. udskiftning af hele den dieseldrevne busflåde til el-busdrift, er der stadig nogle uafklarede forhold, der vil være behov for nærmere undersøgelser af. Hvis denne løsning politisk ønskes undersøgt, anbefales det at 2019 afsættes til dette, og den politiske beslutning om indkøb af de to el-busser til Rønne by sættes i bero.

Her kan specifikt nævnes:

- Grundlæggende økonomi i projektet og evt. finansieringsmuligheder.
- Lademæssige infrastruktur og heri nødvendige el-kapacitet.
- Bustyper m.m. og disses rækkevidde sammenholdt med eksisterende køreplaner.
- Analyse og beregning af de mest optimale køreplaner for eldrift (Hele Bornholm).
- Konkurrencevilkår og udbud og andres erfaringer hermed.
- Etablering af garageanlæg/værkstedsfaciliteter for den samlede busflåde.
- Egen drift eller fuldt udbudt.
- Ny eldrevet busflåde tænkes ind sammen med BGI og herigennem bl.a. undersøge, om der vil være mulighed for et samlet EU-finansieret projekt.
- Øvrige driftsmæssige forhold.

### **Fremtidens udvikling af busmarkedet frem mod 2021:**

Busmarkedet er generelt i en rivende udvikling og flere busproducenter forventes i den nærmeste fremtid, at komme med løsninger i forhold til CO2 neutral busdrift. I forhold til Bornholms størrelse og behov, vil der med fordel kunne hentes vigtig viden og erfaringer. Ved over de næste par år, at følge tendenser og udviklingen generelt på busmarkedet tæt, samt de større busselskabers erfaringer med de løsninger, der implementeres nu og i nærmeste fremtid.

I den mellemliggende periode vil der, i.h.t. BATs udskiftningsplan opdateret 5. december 2018 (se bilag), være behov for udskiftning af 9 busser i 2020 til konventionelle dieseldrevne busser (leasing eller direkte indkøb), som vil blive udskiftet efter gældende Euronorm p.t. jf. Euronorm 6 version 2. Næste nødvendige større bus udskiftning vil skulle ske i 2023 (12 busser), hvorfor det anbefales, at der senest i 2021 tages endelig politisk stillingtagen til fremtidens drivmidler for den kollektive busdrift på Bornholm, også set i forhold til de overordnede BGI mål på området.

### **Økonomiske konsekvenser**

Udgiften til udskiftning af to dieseldrevne busser til to nye eldrevne busser over en 10 - årig afskrivningsperiode forventes p.t. at blive:

- Indkøb af el-busser 2 stk. á ca. 3.800.000 kr. + moms - Samlet ca. 7.600.000 kr. + moms.
- Installation og nettilslutning af 2 stk. ladere af 150 kW CCS á ca. 900.000 kr. pr. stk. + moms - Samlet ca. 1.800.000 kr. + moms. Dog forudsat af, at øvrig nødvendig elforsyning og elkapacitet allerede er til stede, hvor ladestation etableres.
- Ved køb af ekstra 1-2 busser dermed samlet 3-4 busser for, at kunne opretholde nuværende serviceniveau i Rønne by, forventes to ladere at være nok, dermed udelukkende ekstra udgift på ca. 3.800.000 kr. pr. bus.
- Det skal bemærkes, at BRK ikke kan fradrage moms på busser, da billetindtægter ikke er pålagt moms. Det betyder at den faktiske pris skal budgetteres med moms.

Prisniveauet er pt. ikke gunstigt i forhold til indkøb af to el-busser, da der globalt set afholdes mange udbud, og derfor er der et stort leveringspres på de stadig få leverandører der er på markedet.

Der er ikke politisk afsat økonomi til implementering af to nye el-busser i Rønne samt tilhørende nødvendige tekniske installationer, tilslutningsafgifter m.m. BATs nuværende økonomiske situation gør det ikke muligt, at afholde disse udgifter indenfor eget nuværende budgetramme.

Hvis der politisk besluttet, at en samlet udskiftning til el-busdrift skal undersøges og udredes nærmere i 2019 eller der politisk besluttet, at tendenser og udviklingen undersøges og udredes frem mod 2021, foreslås disse begge finansieret af restbeløbet af de 500.000 kr., som blev afsat politisk til el-busdrifts forundersøgelser og projektering af de to el-busser til Rønne. P.t. er restbeløbet ca. 450.000 kr.

I 2020 vil der være behov for udskiftning af 9 busser (leasing eller direkte indkøb), som her vil være mere ned 10 år gamle. Nuværende pris for vores seneste diesel busindkøb er indekseret til 2018 tal ca. 1.500.000 kr. + moms. Det skal igen her bemærkes, at BRK ikke kan fradrage moms på busser, da billetindtægter ikke er pålagt moms. Det betyder, at den faktiske pris skal budgetteres med moms.

## **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## 7 Gadebelysningsanlæg - Natbelysning

05.01.12G01-0074

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019 | 7           |              |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 28          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 7           |              |

### Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### Resumé

Med iværksættelse af den nye LED belysningsteknologi, herunder central styring af anlægget med intelligent styring indbygget i samtlige armaturer, vil der nu være mulighed for at genindføre nattænding, idet nuværende tænd/sluk ure og fotoceller i 220 styreskabe kan gøres overflødig, såfremt nattænding genindføres. Nattændingen vil være udgiftsneutral idet øget elforbrug vil svare til den besparelse der kan opnås ved nedlæggelse af eksisterende system.

### Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller:

- at der genindføres nattænding af gadebelysningsanlægget ugens 7 dage, i den takt som LED udskiftningen finder sted (2018 – 2021)

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

Indstillingen anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Godkendt.

### Sagsfremstilling

I vedhæftede notat redegøres for konsekvensen og mulighederne i at lade lyset være tændt hele natten året rundt, i stedet for de nuværende driftsscenarier med differentierede gadebelysningstider.

Kommunalbestyrelsen afsatte i budgettet for 2018 45 mio. kr. til udskiftning af gadebelysning til LED-teknologi, således at udskiftningen foretages over en 4 årig periode.

Den teknologi der anvendes svarer til det i bilaget beskrevne scenarie 3, og i budgettet er der indregnet de besparelser der opnår herved.

I hvert armatur er monteret en kommunikations enhed, som sammen med de øvrige armaturer i byen opbygger et trådløst netværk imellem det og en "gateway" som overordnet kan styre kommunikationen af anlægget til "driftscentralen".

Med den nye teknik har vi nu mulighed for at skrotte vedligeholdelsen af ca. 220 tænd/sluk ure og fotoceller. Det nye system giver dog ikke mulighed for at have differentieret belysningstider og natlukning ugens 5 hverdags. Bibeholdes natlukning skal nuværende tænd/sluk ure bevares, og den beskrevne besparelse vil ikke være mulig. Årlig driftsvedligeholdelse af nuværende styring beløber sig til ca. 300.000 kr.

I oplæg til trafiksikkerhedsplan under emnet trykthed og sikkerhed indgår forslag til nattænder af gadebelysning. I uheldsstatistikken er der registreret 68 uheld om natten i byerne, heraf er 29 uheld i forbindelse med påkørsel af faste genstande. Uheldsstatistikken er over en 7-årig periode.

Teknisk etableres natbelysningen ved at der holdes 100 % lys på når der er personer eller trafik på vejen og lysmængden efterfølgende automatisk dæmpes til ca. 10%. Udgiften til strøm for at have natbelysning er beregnet til ca. 300.000 kr. årligt, svarende til det beløb der spares ved at nedlægge det gamle styresystem.

Intentionerne i trafiksikkerhedsplanen om gadebelysning om natten, vil hermed være opfyldt.

### **Økonomiske konsekvenser**

Genindførelse af natbelysning er udgiftsneutralt for BRK.

### **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## **8 Anlægsregnskab for belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2017**

05.01.00S00-0016

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019      | 15                 |                     |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 30                 |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 8                  |                     |

### **Hvem beslutter**

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

Godkendelse af anlægsregnskab for projektet belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2017, idet projektet er afsluttet i regnskab 2018. Anlægsbevillingen er godkendt i kommunalbestyrelsen den 26. januar 2017.

Jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.5.1 skal der for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr. udarbejdes særskilt anlægsregnskab, der forelægges kommunalbestyrelsen.

### **Indstilling og beslutning**

Koncerndirektøren indstiller:

- at anlægsregnskabet for projektet belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2017 godkendes.

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Godkendt.

### **Sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen godkendte den 26. januar 2017 en anlægsbevilling på 8.500.000 kr. til belægningsvedligeholdelse på vejnettet.

Formålet med projektet var vedligeholdelse af vejenes belægninger med afledte udgifter til opstribning.

Prioriteringen af belægningsvedligeholdelsen foretages med baggrund i belægningsoptimeringssystemet Belops.

Nogle af belægningsarbejderne er udført som en del af projekt "Bornholms Cykelveje".

Entreprisen blev udført i overensstemmelse med udbudsmaterialet – asfaltentreprisen blev udført af NCC for de varme asfaltbelægninger og Munck Asfalt for OB-belægningerne.

Der er udført belægningsvedligeholdelse på alle vejstrækninger jf. bilag.

### Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt kommunalbestyrelsen den 26. januar 2017.

| Beløb i hele kroner | <b>Forbrug<br/>2017</b> | <b>Forbrug<br/>2018</b> | <b>Samlet<br/>forbrug</b> |
|---------------------|-------------------------|-------------------------|---------------------------|
| Asfaltarbejder      | 3.440.056               | 4.411.930               | 7.851.986                 |
| Opstribning         | 642.123                 | 5.891                   | 648.014                   |
| <b>I alt</b>        | <b>4.082.179</b>        | <b>4.417.821</b>        | <b>8.500.000</b>          |

| Beløb i hele kroner | <b>Anlægs-<br/>bevilling</b> | <b>Samlet<br/>Forbrug</b> | <b>Rest</b> |
|---------------------|------------------------------|---------------------------|-------------|
| I alt               | 8.500.000                    | 8.500.000                 | 0           |

### Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Åbent punkt

## 9 Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning 2019

05.01.12S00-0010

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019 | 13          |              |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 31          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 9           |              |

### Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### Resumé

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 4. december 2018 har udvalget behandlet en prioritering og anvendelse af anlægsmidlerne på vejområdet for 2019, herunder 900.000 kr. til kabellægning af en række gadebelysningsanlæg med luftledningsanlæg samt udskiftning af gamle stål- og træmasteanlæg med en prioritering af de områder, der står for at skulle indgå i projekt LED-belysning.

Der søges på den baggrund om en anlægsbevilling til at påbegynde en renovering af disse kabel- og masteanlæg.

### Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller:

- at der gives en anlægsbevilling på 900.000 kr. til kabellægning af belysningsanlæg i 2019
- at der afsættes rådighedsbeløb på 900.000 kr. finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg
- at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Godkendt.

## **Sagsfremstilling**

Bornholms Regionskommune er ansvarlig for drift og vedligeholdelse af det kommunale gadebelysningsanlæg med ca. 10.000 belysningsenheder. I forbindelse med projekt LED-belysning, 2. etape, er der behov for kabellægning af en række gamle masteanlæg med luftledninger, herunder udskiftning af stål og træmaster i nødvendigt omfang, i de berørte områder.

I 2019 påbegyndes projekt LED-belysning i områderne Allinge, Sandvig, Arnager, Aakirkeby, Pedersker, Nexø, Balka, Snogebæk. Det vil primært være i disse områder, der vil være behov for kabellægning og udskiftning af gamle masteanlæg.

## **Økonomiske konsekvenser**

I anlægsbudgettet for 2019 er der afsat en disponibel anlægspulje til vejanlæg på 17.896.700 kr.

Center for Ejendomme og Drift- Vej, Park og Anlæg – Driftsplanlægning, vurderer at udgiften til kabellægning af gadebelysningsanlæg og udskiftning af gamle master i 2019, i forlængelse af projekt LED-belysning, 2. etape, vil beløbe sig til 900.000 kr.

Udgiften til arbejdet foreslås finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg for 2019.

## **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

Ingen.

Åbent punkt

## **10 Anlægsbevilling til belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2019**

05.01.00S00-0015

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019      | 12                 |                     |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 32                 |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 10                 |                     |

### **Hvem beslutter**

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 4. december 2018 har udvalget behandlet en prioritering og anvendelse af anlægsmidlerne på vejområdet for 2019, herunder 9.000.000 kr. til belægningsvedligeholdelse på vejnettet.

Asfaltarbejderne udbydes i 75 særskilte entrepriser. Offentlig licitation med accept af laveste bud på den enkelte entreprise, eller en kombination af flere / alle entrepriser.

Kontrakten forventes indgået medio marts med påbegyndelse af entreprisen medio april.

Der søges på den baggrund om en anlægsbevilling til belægningsvedligeholdelse på vejnettet for 2019.

### **Indstilling og beslutning**

Koncerndirektøren indstiller:

- a) at der gives en anlægsbevilling på 9.000.000 kr. til belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2019
- b) at der afsættes rådighedsbeløb på 9.000.000 kr. finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg
- c) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Godkendt.

## **Sagsfremstilling**

Bornholms Regionskommune er ansvarlig for vedligeholdelse af vejenes belægnings med afledte udgifter til vejmarkering.

Prioriteringen af belægningsvedligeholdelsen foretages med baggrund i belægnings-optimeringssystemet BelOps.

I BelOps indrapporteres årligt registrerede belægningsskader – disse omsættes i en skadespointliste for samtlige veje. Herudover indarbejdes trafikmængde samt årets belægningsbudget, og på baggrund af disse data, udarbejdes et oplæg til den mest fordelagtige indsats ved udvælgelse af asfaltarbejder. I vedhæftede kortbilag er der redegjort for de planlagte belægningsarbejder.

## **Økonomiske konsekvenser**

I anlægsbudgettet for 2019 er der afsat en disponibel anlægspulje til vejanlæg på 17.896.700 kr.

Center for Ejendomme og Drift – Vej, Park og Anlæg – Driftsplanlægning vurderer, at udgifterne til belægningsvedligeholdelse på vejnettet i 2019 vil beløbe sig til 9.000.000 kr.

Udgiften til belægningsarbejderne, som forventes afholdt i 2019, foreslås finansieret af den disponible anlægspulje for 2019.

## **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

Ingen.

Åbent punkt

## **11 Anlægsbevilling til renovering af vejafvandingsanlæg 2019**

05.01.13S00-0017

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019      | 11                 |                     |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 33                 |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 11                 |                     |

### **Hvem beslutter**

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 4. december 2018 har udvalget behandlet en prioritering og anvendelse af anlægsmidlerne på vejområdet for 2019, herunder 500.000 kr. til renovering af vejafvandingsanlæg.

Der søges på den baggrund om en anlægsbevilling til renovering af vejafvandingsanlæg i 2019.

### **Indstilling og beslutning**

Koncerndirektøren indstiller:

- a) at der gives en anlægsbevilling på 500.000 kr. til renovering af vejafvandingsanlæg i 2019
- b) at der afsættes rådighedsbeløb på 500.000 kr. i 2019 finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg
- c) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Godkendt.

## **Sagsfremstilling**

Grundet klimaændringer skal der de kommende år, i samarbejde med Bornholms Energi og Forsyning, iværksættes fælles initiativer i relation til regnvandsseparering, herunder afvanding af vejene samt generel ledningsrenovering.

Udgifter til disse projekter vil ikke kunne finansieres over driften.

Planlagte områder er den nordlige kystnære del af Rønne bymidte (Storegade, Sletten, Fiskerbakken), samt andre aktuelle klimaprojekter.

Arbejderne udbydes i indbudt licitation, hvor tildelingskriterie er laveste pris.

## **Økonomiske konsekvenser**

I anlægsbudgettet for 2019 er der afsat en disponibel anlægspulje til vejanlæg på 17.896.700 kr.

Center for Ejendomme og Drift- Vej, Park og Anlæg – Driftsplanlægning, vurderer at udgiften til renovering af vejafvandingsanlæg i 2019 vil beløbe sig til 500.000 kr.

Udgiften til arbejdet foreslås finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg for 2019.

## **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

Ingen.

Åbent punkt

## **12 Anlægsbevilling til renovering af broer og bygværker 2019**

05.03.06S00-0008

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019      | 10                 |                     |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 34                 |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 12                 |                     |

### **Hvem beslutter**

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 4. december 2018 har udvalget behandlet en prioritering og anvendelse af anlægsmidlerne på vejområdet for 2019, herunder 3.800.000 kr. til renovering af broer og bygværker i 2019.

Der søges på den baggrund om en anlægsbevilling til renovering af broer og bygværker i 2019.

### **Indstilling og beslutning**

Koncerndirektøren indstiller:

- a) at der gives en anlægsbevilling på 3.800.000 kr. til renovering af broer og bygværker i 2019
- b) at der afsættes rådighedsbeløb på 3.800.000 kr. finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg
- c) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Godkendt.

## **Sagsfremstilling**

Bornholms Regionskommune er ansvarlig for vedligeholdelse af 350 broer og bygværker på det samlede offentlige vejnet. Prioriteringen af brorenoveringen foretages med baggrund i brorenoveringsdatabasesystem Broconsult.

Som grundlag for den videre prioritering af renoveringerne af broer og bygværker, er vedhæftet en oversigt over anbefalede brorenoveringer i 2019. Af bilaget fremgår endvidere planlagte renoveringsopgaver i perioden 2020-2022.

Renoveringen omfatter i 2019 følgende bygværker:

- Bro nr. 1003 – Ndr. Strandvej, Tejn, UF af Møllebæk. Betonreparationer på bygværket.
- Bro nr. 1018 – Haslevej, UF af Blykobbe Å. Betonreparation af fløje og kantbjælker samt skråningsanlæg.
- Bro nr. 1032 – Hans Thygesensvej. UF af Vase Å. Betonreparationer samt sikring af skråningsanlæg.
- Bro nr. 2027 – Vasegårdsvej, UF af Læså. Etablering af nyt brodæk og kantbjælker m.v.
- Bro nr. 3052 – Tangvejen, UF af vandløb. Udskiftning af eks. underløb.
- Bro nr. 3054 – Dyndebyvej, UF af grøft. Understøbning af eks. konstruktion.
- Maling af cykeltræbroer ca. 20 stk.

Arbejderne udbydes i indbudt licitation – tildelingskriterie laveste pris.

## **Økonomiske konsekvenser**

I anlægsbudgettet for 2019 er der afsat en disponibel anlægspulje til vejanlæg på 17.896.700 kr.

Center for Ejendomme og Drift – Vej, Park og Anlæg – Driftsplanlægning, vurderer at udgifterne til renovering af broer og bygværker i 2019 vil beløbe sig til kr. 3.800.000 kr.

Udgiften til renovering af broer og bygværker, som forventes afholdt i 2019, foreslås finansieret af den disponible anlægspulje for 2019.

## **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

Ingen.

Åbent punkt

## **13 Anlægsbevilling til udskiftning af automatisk brandalarmeringsanlæg på Bornholms Kunstmuseum**

14.20.04G01-0005

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Natur- og Miljøudvalget             | 05-02-2019      | 14                 |                     |
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 29                 |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 13                 |                     |

### **Hvem beslutter**

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

Det Automatiske BrandAlarmerings-anlæg, ABA anlægget, på Bornholms Kunstmuseum er udtjent. ABA-anlægget er over 25 år gammelt og der kan ikke skaffes reservedele til den eksisterende central. Bornholms Kunstmuseum står selv for den daglige og løbende bygningsdrift, men er ikke forpligtet til større enkeltudskiftninger.

På den baggrund søger Center for Ejendomme og Drift om en anlægsbevilling til udskiftning af ABA-anlægget.

### **Indstilling og beslutning**

Koncerndirektøren indstiller,

- a) at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 430.000 kr. til udskiftning af ABA-anlægget på Bornholms Kunstmuseum,
- b) at udgiften på 430.000 kr. finansieres af den disponible anlægspulje til kommunale bygninger,
- c) at et eventuelt mindreforbrug ved projektets afslutning tilbageføres til den disponible anlægspulje til kommunale bygninger, og
- d) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget.

Natur- og Miljøudvalget den 5. februar 2019:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. februar 2019:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Godkendt.

## **Sagsfremstilling**

Det Automatiske BrandAlarmerings-anlæg, ABA-anlægget, på Kunstmuseet er udtjent. Dele af Kunstmuseet bliver ikke dækket af ABA-anlægget for øjeblikket. Det eksisterende anlæg er fra starten af 1990'erne og denne model er udgået af produktion, hvorfor der ikke længere kan skaffes reservedele til anlægget.

Kunstmuseet kan risikere at måtte lukke, hvis ikke ABA-anlægget bliver fornyet.

Kunstmuseet står selv for den daglige bygningsdrift, herunder bl.a. at servicere ABA-anlægget, samt mindre udskiftninger, men ikke større omkostningstunge istandsættelser.

I december 2018 er der udført diverse fejlsøgninger, hvilket medførte udskiftninger af enkelte detektorer. Selve ABA-centralen kan ikke repareres mere, hvorfor der er indhentet tilbud på en komplet udskiftning af anlægget.

Under udførelsen af arbejdet skal der være erstatningsalarmering, idet dette er et krav fra både forsikringsselskabet og beredskabet. Udgiften til dette arbejde er indeholdt i tilbuddene.

Det nye ABA-central er dimensioneret til at kunne forsyne den kommende tilbygning til Bornholms Kunstmuseum.

## **Økonomiske konsekvenser**

Der søges om en anlægsbevilling på 430.000 kr. til udskiftning af ABA-anlægget på Bornholms Kunstmuseum, finansieret af den disponible anlægspulje til kommunale bygninger.

Rådighedsbeløbet i denne pulje udgør i 2019 pt. 4.022.100 kr.

## **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## **14 Sagsanlæg mod staten vedrørende fejl i den kommunale udligning**

00.32.28S00-0001

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 3                  |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 14                 |                     |

### **Hvem beslutter**

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller  
Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede på sit møde den 3. oktober 2018, at støtte udarbejdelse af et juridisk notat, der redegør for de retslige spørgsmål ved et eventuelt sagsanlæg mod staten, idet den kommunale udligning indtil 2018 har været beregnet på et fejlagtigt grundlag. Det juridiske notat, der blev bestilt af 20 kommuner med Hjørring i spidsen, forligger nu.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) At der tages stilling til, hvorvidt Bornholms Regionskommune skal deltage i sagsanlæg mod staten

og såfremt BRK beslutter at deltage i sagsanlægget:

- b) At udgiften til retsafgift kr. 75.000 og anslåede advokatombudsninger på kr. 300.000 indledningsvis afholdes af kassebeholdningen, idet der gives en tillægsbevilling til udgifterne på kr. 375.000 finansieret af kassebeholdning. Såfremt kommunen vinder sagen tilgår indtægten kassebeholdningen.
- c) At såfremt BRK skulle tabe sagen, vil der til den tid skulle tages stilling til finansieringen af de af retten, pålagte sagsomkostninger.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. februar 2019:

ad. a) Anbefalet at Bornholms Regionskommune deltager i sagsanlæg mod staten

ad. b) og c) Indstillingen anbefalet

Søren Schouw kan ikke medvirke.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

ØPEU's indstilling godkendt.

Venstre kan ikke medvirke.

## Sagsfremstilling

Den kommunale udligningsordning er en økonomisk ordning, der skal sikre, at alle kommuner har det rette økonomiske grundlag for at udførsel af deres opgaver.

Den primære hensigt med udligningsordningen er at stille kommunerne jævnbyrdigt – eller i hvert fald mindre skævt – i relation til kommunernes serviceniveau. Dette betyder konkret, at kommuner med et indtægtsniveau, der ligger under landsgennemsnittet skal kompenseres, så de har mulighed for at yde et serviceniveau, der ligger på højde med landsgennemsnittet.

Dette udligningssystem er reguleret i udligningsloven med tilhørende bestemmelser. I henhold til udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 2 og 6, skal den kommunale udligning bl.a. sker på baggrund af kriterier om hhv. personer "uden erhvervsuddannelse" og personer, der har "lav uddannelse".

Efter flere kommuners opfattelse har den statslige opgørelse af udlændiges uddannelse og dermed den kommunale udligning været forkert. Det skyldes, at ministeriet gennem flere år har udstedt en bekendtgørelse med et fejlagtigt indhold hvorved at der ikke er taget højde for udlændiges uddannelsesniveau, hvorved at en veluddannet udlændig udløste det samme tilskud som en uden uddannelse. Den fejlagtige beregningsmetode blev først rettet i 2018 på trods af, at ministeriet i 2014 blev gjort opmærksom på fejlen.

Det er administrations opfattelse, at BRK i perioden 2015-2018 ville have fået godt 50 mio. kr. mere i udligning, såfremt den fejlagtige beregningsmetode var blevet ændret i 2014.

På mødet den 3. oktober 2018 godkendte Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget, at kommunen sammen med 19 andre kommuner deltager i finansieringen af et juridisk notat, der skal udgøre beslutningsgrundlaget for et eventuelt sagsanlæg mod staten.

Det juridiske notat fra advokatfirmaet HjulmandKaptain om udligning mellem kommuner som følge af "uoplyst uddannelse" af 9. januar 2019 foreligger nu.

Udstedelse af bekendtgørelser kræver fuldstændig lovhjemmel og det er navnlig udmøntningen af udligningslovens bestemmelse, der har været genstand for analyserne i notatet.

I henhold til det udarbejdede notat kan det ikke entydigt konkluderes, hvor gode mulighederne vil være for at vinde et søgsmål mod staten.

Der efter advokatfirmaet Hjulmand/Kaptains opfattelse tale om et fortolkningsspørgsmål, som egner sig til domsstolsprøvelse og at der er en del, der taler for, at bekendtgørelsens inddragelse af "uoplyst uddannelse" ikke har hjemmel i udligningsloven.

Det er endvidere advokatfirmaet opfattelse, at ministeriet ikke har levet op til undersøgelsespligten ved fastlæggelse af indholdet af kriterierne om uddannelse i udligningsloven. Der er tale om begreber, der kræver en undersøgelse, og i hvert fald fra 2014 hvor ministeriet har været bekendt med manglende oplysninger og konsekvenserne af dette.

Det er endvidere advokatfirmaet opfattelse, at krav på staten fra før 2017 kan være forældet. BRK ville imidlertid stadig have modtaget ca. 14,4 mio. kr. i 2017 og ca. 17,2 mio. kr. i 2018 eller i alt ca. 31,6 mio. kr. mere såfremt beregningsmetoden var ændret i 2014.

### Hvilke kommuner deltager i sagsanlægget?

Nedenstående skema viser hvilke kommuner, der allerede har tilsluttet sig eller som har spørgsmålet under behandling.

| Kommune                     | Tilslutning | Besluttende organ                                  | Dato                  |
|-----------------------------|-------------|----------------------------------------------------|-----------------------|
| Hjørring                    | Ja          | Byrådet                                            | 30. januar 2019       |
| Guldborgsund                | ja          | Byrådet                                            | 5. februar 2019       |
| Næstved                     | Ja          | Økonomiudvalget                                    | 21. januar 2019       |
| Odsherred                   | Ja          | Byrådet                                            | 29. januar 2019       |
| Lolland                     | Ja          | Byrådet                                            | 30. januar 2019       |
| Svendborg                   | Ja          | Økonomiudvalget                                    | 23. januar 2019       |
| Rebild                      | Ja          | Økonomiudvalget                                    | 23. januar 2019       |
| Assens                      | Behandles   | Byrådet                                            | 27. februar 2019      |
| Mariagerfjord               | Ja          | Byrådet                                            | 31. januar 2019       |
| Randers                     | ja          | Byrådet                                            | 4. februar 2019       |
| Lejre                       | ja          | Økonomiudvalget                                    | 6. februar 2019       |
| Stevns                      | Behandles   | Økonomiudvalget                                    | 26. februar 2019      |
| Vordingborg                 | Behandles   | Udvalget for Bosætning,<br>Økonomi og Nærdemokrati | Feb. eller marts 2019 |
| Frederikshavn               | Behandles   | Byrådet                                            |                       |
| Frederikssund               | Behandles   | Byrådet                                            | 27. februar 2019      |
| Jammerbugt                  | Ja          | Byrådet                                            | 31. januar 2019       |
| Brønderslev                 | Ja          | Byrådet                                            | 30. januar 2019       |
| Thisted                     | Nej         | Byrådet                                            | 29. januar 2019       |
| Bornholms<br>Regionskommune | Behandles   | Kommunalbest.                                      | 28. februar 2019      |
| Kerteminde                  | Ja          | Byrådet                                            | 31. januar 2019       |

### Økonomiske konsekvenser

Ved anlæggelse af sag skal for hver kommune betales retsafgift på maksimalt kr. 75.000, hvortil kommer advokatombudsninger i størrelsesorden kr. 300.000 + moms pr. kommune såfremt alle 20 kommuner, der bestilte notatet tilslutter, sig sagsanlægget.

Vinder kommunen sagen vil der blive tilkendt sagsomkostninger.

Såfremt sagen tabes vurderes det, at udgiften til modpartens omkostninger vil udgøre 3-5 mio. kr. som skal fordeles mellem de deltagende kommuner. Der kan gå flere år før der foreligger en endelig afgørelse og der skal til den tid tages stilling til finansiering af evt. pålagte sagsomkostninger.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller  
Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## **15 Etniske nøgletal, status på andelen af ansatte med ikke-vestlig baggrund 2018**

81.00.00P05-0012

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 9                  |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 15                 |                     |

### **Hvem beslutter**

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller  
Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at mål for andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere blandt kommunens ansatte i videst muligt omfang skal afspejle arbejdsstyrken i det omkringliggende samfund.

Kommunalbestyrelsen har samtidig besluttet, at måltallet skal ses som et samlet tal for BRK, opdelt på fem fagområder (se fagområder i tabel 3).

Status samt eventuelle indsatser på området forelægges kommunalbestyrelsen til orientering hvert år, når nøgletal fra KL foreligger.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller,

- at status tages til efterretning

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. februar 2019:  
Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:  
Taget til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

## **Tabel 1 viser arbejdsstyrken med ikke-vestlig herkomst for hele Bornholm**

Tabellen viser data for perioden 2015 og 2016. Her ses en lille procentvis stigning i andelen af personer med ikke-vestlig herkomst i den samlede bornholmske arbejdsstyrke, nemlig fra 2,47 % til 3,09 %. Af tabellen fremgår også, at andelen af etniske danskere er steget ganske lidt.

*Tabel 1*

| Arbejdsstyrken, hele Bornholm                                                                     | 2015   | 2016   | 2017                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|------------------------------------------------------------------------------|
| Etniske danskere                                                                                  | 15.754 | 15.815 |                                                                              |
| Indvandrere/efterkommere (Ikke-vestlig herkomst)                                                  | 411    | 521    | Arbejdsstyrketal pr. november 2017 er først tilgængelige ultimo februar 2019 |
| Indvandrere/efterkommere (Vestlig herkomst)                                                       | 488    | 538    |                                                                              |
| Arbejdsstyrken, total                                                                             | 16.653 | 16.874 |                                                                              |
|                                                                                                   |        |        |                                                                              |
| Indvandrere/efterkommere (Ikke-vestlig herkomst)                                                  | 411    | 521    |                                                                              |
| Arbejdsstyrken, total                                                                             | 16.653 | 16.874 |                                                                              |
| Andel af arbejdsstyrken med ikke-vestlig herkomst                                                 | 2,47%  | 3,09%  |                                                                              |
| Tallene er baseret på Danmarks Statistiks arbejdsstyrkestatistik, RAS201 (16-66 år) november 2016 |        |        |                                                                              |

## Tabel 2 viser andelen af ansatte med ikke-vestlig herkomst blandt Bornholms Regionskommunes medarbejdere

Andelen af ansatte i denne gruppe er steget med 30 personer fra 2016 til september 2017, hvilket der også var en forventning om ville ske, som følge af hjemtagning af rengøringen pr. 1. september 2017. Dette afspejles i tabel 3, hvor vi ser, at stigningen findes på "Teknisk område samt service".

Tabel 2

| Medarbejdere i BRK (BRK som arbejdsgiver)                                                            | 2015  | 2016  | 2017  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|
| Etniske danskere                                                                                     | 3.532 | 3.588 | 3.607 |
| Indvandrere/efterkommere (Ikke-vestlig herkomst)                                                     | 69    | 71    | 101   |
| Indvandrere/efterkommere (Vestlig herkomst)                                                          | 84    | 82    | 93    |
| Kommunalt ansatte, total                                                                             | 3.685 | 3.741 | 3.801 |
|                                                                                                      |       |       |       |
| Indvandrere/efterkommere (Ikke-vestlig herkomst)                                                     | 69    | 71    | 101   |
| Kommunalt ansatte, total                                                                             | 3.685 | 3.741 | 3.801 |
| Andel ansatte i kommunen med ikke-vestlig herkomst                                                   | 1,87% | 1,90% | 2,66% |
| Tallene er baseret på en særkørsel fra Danmarks Statistik og KRL, 2011-17 (16-66 år), september 2017 |       |       |       |

## Tabel 3 viser fordelingen af ansatte med ikke-vestlig baggrund på fagområder

Tabellen viser fordeling på fem prædefinerede fagområder, og vi ser, at den væsentligste ændring findes på "Teknisk område samt service".

Tabel 3, 2017

| BRKs ansatte 2017                                                                           | Administrativt område | Børn & unge området | Teknisk område samt service | Undervisningsområdet | Ældre, sundhed og handicap | Total |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|---------------------|-----------------------------|----------------------|----------------------------|-------|
| Etniske danskere                                                                            | 627                   | 918                 | 384                         | 385                  | 1.293                      | 3.607 |
| Indvandrere/efterkommere (ikke-vestlig herkomst)                                            | 8                     | 16                  | 25                          | 4                    | 48                         | 101   |
| Indvandrere/efterkommere (Vestlig herkomst)                                                 | 9                     | 20                  | 11                          | 13                   | 40                         | 93    |
| Kommunalt ansatte, total                                                                    | 644                   | 954                 | 420                         | 402                  | 1.381                      | 3.801 |
| Indvandrere/efterkommere (ikke-vestlig herkomst)                                            | 8                     | 16                  | 25                          | 4                    | 48                         | 101   |
| Kommunalt ansatte, total                                                                    | 644                   | 954                 | 420                         | 402                  | 1.381                      | 3.801 |
| Andel ansatte med ikke-vestlig herkomst blandt de ansatte                                   | 1,24%                 | 1,68%               | 5,95%                       | 1,00%                | 3,48%                      | 2,66% |
| Tallene er baseret på en særkørsel fra Danmarks Statistik og KRL (16-66 år), september 2017 |                       |                     |                             |                      |                            |       |

## Baggrund og aftalegrundlag

I Trepartsaftalen fra 2007 blev aftalt, at kommunerne skal opstille måltal for, hvor stor en andel af de kommunale medarbejdere, der skal være indvandrere eller efterkommere med ikke-vestlig baggrund.

En gang om året leverer KL datagrundlaget, som indeholder oplysning om andelen af indvandrere/efterkommere i arbejdsstyrken (i alderen 16 – 66 år) i den enkelte kommune. Tallene er baseret på Danmarks Statistiks arbejdsstyrkestatistik, som opgør befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet sidste arbejdsdag i november det foregående år. Seneste arbejdsstyrketal er opgjort pr. november 2016, næste opgørelse med arbejdsstyrketal, dvs. for 2017, forventes ultimo februar 2019, mens opgørelse af arbejdsstyrketal for Bornholms Regionskommunes ansatte er pr. september 2017.

Nøgletal leveres med et samlet tal for regionskommunen samt med en fordeling på fem fagområder (Opdeling på fagområder følger KLs vejledning, se også tabel 3):

1. Administrativt område (kontorpersonale, akademisk personale, socialrådgivere m.fl.)
2. Børn- og ungeområdet (pædagoger, dagplejere m.fl.)
3. Teknisk område samt service (rengøringspersonale, specialarbejdere, håndværkere, m.fl.)
4. Undervisningsområdet (børnehaveklasseledere, lærere, skolepsykologer m.fl.)
5. Ældre, sundhed og handicap (social- og sundhedspersonale, sygeplejersker, læger m.fl.)

## Økonomiske konsekvenser

-

## Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

## 16 Budgetvejledning og proces for budget 2020

00.30.02S00-0008

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 16          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 16          |              |

### Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter  
Kommunalbestyrelsen orienteres

### Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har ansvaret for at tilrettelægge budgetprocessen, herunder godkende aktiviteter, forudsætninger og krav til udvalgenes bidrag frem til budgetvedtagelsen. Ifølge styrelseslovens § 38 skal Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets forslag til budget, inkl. overslagsår behandles to gange i kommunalbestyrelsen med mindst 3 ugers mellemrum. Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet skal ske senest den 15. oktober. På baggrund af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets evaluering af sidste års budgetproces den 23. januar 2019 lægges der med denne sag op til en proces, hvor der tidligt i processen er fokus på mål og strukturelle udfordringer, mens der først senere tages stilling til spareforslag, udvidelsesforslag og anlægsforslag. Inden sommerferien holder kommunalbestyrelsen et budgetmøde om blandt andet større anlæg og større prioriteringer. På et budgetmøde medio august får kommunalbestyrelsen et overblik over den endelige ubalance i budget 2020, og på den baggrund besluttet den ramme, der skal være spareforslag for. Først efter budgetmødet i august sendes forslagene i høring.

### Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at budgetprocessen for 2020, som beskrevet i bilaget "Budget 2020, Det politiske arbejde i budgetlægningen", godkendes af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og sendes til orientering i kommunalbestyrelsen

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. februar 2019:  
Godkendt.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:  
Taget til efterretning.

### Sagsfremstilling

Der er udarbejdet et forslag til en proces for budgetlægningen af budget 2020 som fremgår af bilag til sagen. Heraf fremgår også de præmisser for arbejdet med budget 2020, som foreligger på nuværende tidspunkt.

På baggrund af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets evaluering af sidste års budgetproces lægges der med denne budgetvejledning op til en proces med følgende hovedpunkter:

- Tidligt i processen vil Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget få en sag om de strukturelle udfordringer, som BRK står over for. Dette vil ske på udvalgets møde i marts. Sideløbende hermed vil udvalgene have fokus på mål fra tidligere år, eventuelt tilpasse indværende års mål i forhold til det vedtagne budget og endelig se på behovet for tilretninger og nye mål for 2020.
- Som tidligere år er det Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, som fastsætter størrelsen af sparerammen – altså det beløb, der skal udarbejdes spareforslag for. Det vil ske på udvalgets møde i maj. På dette tidspunkt vil udgangspunktet være et meget foreløbigt overslag over en ubalance i budget 2020, da Økonomi- og Indenrigsministeriet først melder skatter, tilskud og udligning ud til kommunerne den 1. juli. Et mere præcist bud på en ubalance i budget 2020 kendes først i begyndelsen af august, hvor administrationen har et kvalificeret bud på forbedringer og forværringer på udgiftssiden, og hvor indtægtssiden også er kendt.
- Der er planlagt to budgetmøder i processen ud over selve budgetforhandlingerne:
  - Den 25. juni holder kommunalbestyrelsen budgetmøde 1, hvor mål, forventninger til økonomien, ønsker til større anlæg og større prioriteringer drøftes.
  - På budgetmøde 2 den 12. august der være en gennemgang af det tekniske basisbudget inkl. finansieringssiden samt en gennemgang af administrationens forslag til besparelser, udvidelser og anlæg. På den baggrund kan kommunalbestyrelsen tage stilling til det endelige beløb for spareforslagene og det vil være spareforslag inden for den ramme, som bliver sendt i høring.
- På baggrund af budgetmøde 2 sendes forslag i høring og til kommentering hos de høringsberettigede parter.
- Budgetforhandlingerne er planlagt til den 2.-3. september.

De enkelte dele af budgetprocessen er beskrevet nærmere i budgetvejledningen, som er bilag til sagen.

### Tidsplan for budgetarbejdet

| Dato/ periode        | Beskrivelse af aktivitet                                                                                                                                                                                                                  | Aktør                 |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| 20. februar          | Budgetvejledning for 2019 vedtages                                                                                                                                                                                                        | ØEPU                  |
| 28. februar          | Budgetvejledningen forelægges kommunalbestyrelsen til orientering                                                                                                                                                                         | KB                    |
| Udvalgsmøder i marts | Udvalgene drøfter rammerne for målarbejdet særligt med henblik på sammenhænge mellem visioner, mål og styringsdokumenter                                                                                                                  | Alle udvalg           |
| 20. marts            | Sag om de strukturelle udfordringer                                                                                                                                                                                                       | ØEPU                  |
| 10. april            | Behandling af befolkningsprognose og demografikorrektioner                                                                                                                                                                                | ØEPU                  |
| Udvalgsmøder i april | Udvalgene drøfter <ul style="list-style-type: none"> <li>- opsamling på mål og økonomi for budget 2017 og 2018</li> <li>- en tidlig evaluering af udvalgenes langsigtede mål</li> <li>- mål for 2019 i forhold til budget 2019</li> </ul> | Alle udvalg           |
| Udvalgsmøder i maj   | Dialogmøder mellem udvalg og centre<br>Fortsatte drøftelser af mål                                                                                                                                                                        | Alle udvalg og centre |
| 15. maj              | Størrelsen af sparerammen fastsættes                                                                                                                                                                                                      | ØEPU                  |
| Udvalgsmøder i       | Udvalgene vedtager mål for budget 2020 samt eventuelle justeringer i langsigtede                                                                                                                                                          | Alle udvalg           |

| Dato/ periode          | Beskrivelse af aktivitet                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Aktør           |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| juni                   | mål                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |
| Medio juni             | Aftale mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2019                                                                                                                                                                                                                                                |                 |
| 25. juni               | Budgetmøde 1: udvalgenes mål, forventninger til økonomien, ønsker til større anlæg og større prioriteringer                                                                                                                                                                                                   | KB              |
| August                 | Dialogmøde mellem HovedMED og kommunalbestyrelsen                                                                                                                                                                                                                                                             | HMU og KB       |
| 12. august             | Budgetmøde: gennemgang af det tekniske basisbudget og budgetforudsætninger. Fastsættelse af den endelige ramme for spareforslag.                                                                                                                                                                              | KB              |
| 13. august             | Forslag sendes i høring og til kommentering hos de høringsberettigede parter                                                                                                                                                                                                                                  |                 |
| 13. august             | Frist for partierne til at indsende nye forslag, der skal beregnes af administrationen. Beskrivelse af forslag skal sendes til direktionen på mail senest den 13. august.                                                                                                                                     | Partierne i KB  |
| 19. august             | Frist for eksterne parter til at sende ansøgninger som ønskes at indgå i kommunalbestyrelsens drøftelser af budget 2020                                                                                                                                                                                       | Eksterne parter |
| 23. aug. kl. 8.00      | Høringsperioden slutter: frist for kommentarer til forslag til budget 2020                                                                                                                                                                                                                                    | HMU m.fl.       |
| 23. august             | Kommentarer og høringssvar sendes til kommunalbestyrelsen, så partierne kan indtage dem i arbejdet med egne budgetforslag<br><br>Tilbage melding på nye beregninger til partierne sendes samlet til kommunalbestyrelsen<br><br>Indkomne ansøgninger fra eksterne parter sendes samlet til kommunalbestyrelsen |                 |
| 28. august kl. 12.00   | Partierne fremsender deres budgetforslag til Økonomi og Personale samt kommunalbestyrelsen                                                                                                                                                                                                                    | Partierne i KB  |
| 30. august             | Samlet overblik over forslag til budgetforhandlingerne i regneark sendes til kommunalbestyrelsen                                                                                                                                                                                                              |                 |
| 2.-3. september        | Budgetforhandlinger                                                                                                                                                                                                                                                                                           | KB              |
| 9. september           | Nye og ændrede forslag fra budgetforhandlinger sendes i høring og til kommentering hos de høringsberettigede parter med frist den 20. september kl. 8.00                                                                                                                                                      |                 |
| 11. september          | Behandling af budgetbalancen, herunder konsekvenserne af regeringsaftalen, generelle tilskud og udligning, budgetkorrektioner som følge af lov- og cirkulæreprogrammet mv.<br>1. behandling af budgetforslaget                                                                                                | ØEPU            |
| 12. september          | Gennemgang og præcisering af emnerne i budgetforliget                                                                                                                                                                                                                                                         |                 |
| 19. september          | 1. behandling af budgetforslaget                                                                                                                                                                                                                                                                              | KB              |
| 20. september kl. 8.00 | Høringsfrist for nye og ændrede forslag fra budgetforhandlingerne                                                                                                                                                                                                                                             | HMU m.fl.       |
| September              | Borgmestermøde i KL-regi                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Borgmester      |
| 23. sept. kl. 8.00     | Frist for fremsættelse af ændringsforslag. Denne frist gælder ikke for ØEPU                                                                                                                                                                                                                                   | KB              |
| 2. og 10. oktober      | 2. behandling af budgettet                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ØEPU, KB        |
| Okt. – dec.            | Dialogmøder mellem udvalg og centre om det vedtagne budget                                                                                                                                                                                                                                                    | Alle udvalg     |

## Økonomiske konsekvenser

-

## Supplerende sagsfremstilling og/eller

**Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## 17 Likviditetsoversigter 31. januar 2019

00.32.18G01-0007

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 17          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 17          |              |

### Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller  
Kommunalbestyrelsen beslutter

### Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udvikling i beholdninger pr. 31. januar 2019.

### Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for økonomi indstiller,

- At likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:  
Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:  
Taget til efterretning.

### Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen hver måned oversigter over udviklingen i kassebeholdningen.

Der er bilagt to oversigter. Den første oversigt (bilag 1) viser den faktiske beholdning ultimo januar 2019, den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage og disponeringer herunder specifikationer. Den anden oversigt (bilag 2) viser en grafisk oversigt over udviklingen i den daglige beholdning og gennemsnitlige beholdning seneste 365 dage i år og sidste år.

#### Den seneste udvikling i kassebeholdningen:

Den faktiske beholdning på 149,9 mio. kr. er steget med 64,2 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. december 2018. Udviklingen i perioden svarer til udviklingen i samme periode sidste år. 1. rate ejendomsskatter forfalder i januar måned og er den væsentligste årsag til stigningen.

Den gennemsnitlige beholdning over de seneste 365 dage er på 316,6 mio. kr. Gennemsnittet er faldet med 4,9 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. december 2018.

Kommunens målsætning om, at den gennemsnitlige likviditet over 365 dage minimum skal være 75 mio. kr. er opfyldt.

#### Udviklingen i kassebeholdningen i 2019:

Udviklingen i kassebeholdningen i 2019 vil løbende blive påvirket af kassefinansierede tillægsbevillinger, forventede mer-/mindreforbrug i året og forventet anvendelse af overførsler fra tidligere år.

Med budget 2019 blev der vedtaget et kassetræk på 11,3 mio. kr.

Derudover bemærkes, at en vis andel af kassebeholdningen er reserveret til specifikke formål i 2019 og frem, som fx udskudt indfrielse af lån og midler reserveret til anlæg og ekstraordinære indsatser i budgetoverslagsårene. Det forventes, at Bofa i de kommende år skal investere som følge af ressourcestrategiplan 2019 mv.

Tidspunktet for indfrielse af restgælden på Slottet i Rønne er ved dispensation forlænget til udgangen af 2019, såfremt der ikke sker salg inden. Indfrielsen af restgælden får indvirkning på likviditeten fra tidspunktet for indfrielsen.

Se bilag 1 for en nærmere gennemgang.

#### **Økonomiske konsekvenser**

Der er budgetteret med en renteindtægt af likvide aktiver på 2,9 mio. kr. i 2019.

#### **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## **18 Vederlag til medlemmer af Huslejenævn og Beboerklagenævn - evaluering**

03.00.00S00-0002

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 21                 |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 18                 |                     |

### **Hvem beslutter**

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller  
Kommunalbestyrelse beslutter

### **Resumé**

Huslejenævnet og Beboerklagenævnet har evalueret den honorarstruktur, der blev besluttet af kommunalbestyrelsen den 25. januar 2018. Nævnene finder, at der er behov for en beslutning vedrørende honorar til formanden, når denne ikke allerede er honoreret i kraft af sin ansættelse i Bornholms Regionskommune. Endvidere bør den hidtidige praksis om at nævnsmedlemmerne modtager befordringsgodtgørelse præciseres.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) Formanden eller dennes suppleant, der ikke udfører hvervet som led i sin ansættelse i Bornholms Regionskommune vederlægges med en dobbelt diætsats for deltagelse i møder af under 4 timers varighed samt 550 kr. pr. sag, der afgøres (31. marts 2000-niveau – svarende til 757,49 kr. pr. 1. januar 2019).
- b) Formand, nævnsmedlemmer og suppleanter samt mediatorer, der ikke udfører hvervet som led i deres ansættelse i Bornholms Regionskommune modtager befordringsgodtgørelse (høj sats)

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. februar 2019:  
Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:  
Godkendt.

### **Sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 25. januar 2018, at nævnsmedlemmer og – suppleanter samt mediatorer i Huslejenævn og Beboerklagenævn, der ikke er ansat i Bornholms Regionskommune, modtager vederlag for deres arbejde i form af dobbelt diætsats for deltagelse i møder under 4 timers varighed, herunder også besigtigelser. Vederlaget dækker også forberedelse til møderne.

Huslejenævnet og Beboerklagenævnet har følgende sammensætning:

| <b>Huslejenævnet</b>                                                                                                                                    | <b>Beboerklagenævnet</b>                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Formand (Mette Wedel Svenningsen) + suppleant (Leise Døllner)<br>Indstillet af Kommunalbestyrelsen og udpeget af Statsforvaltningen                     | Formand (Mette Wedel Svenningsen) + suppleant (Leise Døllner)<br>Indstillet af Kommunalbestyrelsen og udpeget af Statsforvaltningen                                                                                |
| Repræsentant for lejerne (Knud Erik Olsen) + suppleant (Jakob Lindberg)<br>Indstillet af LLO og udpeget af Kommunalbestyrelsen                          | Repræsentant for lejerne (Knud Erik Olsen) + suppleant (Jakob Lindberg)<br>Indstillet af LLO og udpeget af Kommunalbestyrelsen                                                                                     |
| Repræsentant for udlejerne (Jan Rasch Andersen) + suppleant (Tom Jensen)<br>Indstillet af Bornholms Grundejerforening og udpeget af Kommunalbestyrelsen | Repræsentant for udlejerne (Ebbe Frank) + suppleant (Jytte Dam)<br>Indstillet af de almene boligorganisationer på Bornholm (Bo42, Bornholms Boligselskab, Lejerbo og DVB Parken) og udpeget af Kommunalbestyrelsen |
| Socialt sagkyndigt medlem (Mette Sode Hansen) + suppleant (Jakob Paldan Sørensen) (tiltræder nævnet i husordenssager)<br>Udpeget af Kommunalbestyrelsen | Socialt sagkyndigt medlem (Mette Sode Hansen) + suppleant (Jakob Paldan Sørensen) (tiltræder nævnet i husordenssager)<br>Udpeget af Kommunalbestyrelsen                                                            |

Nævnene og sekretariatet har evalueret modellen for vederlag. Der er tilfredshed med modellen, som foreslås videreført, men der er behov for præcisering af formandsvederlaget, som der ikke er taget særskilt stilling til i Kommunalbestyrelsens beslutning. Endvidere er der praksis for, at nævnsmedlemmerne modtager befordringsgodtgørelse, men dette er aldrig bekræftet af Kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune.

Kommunalbestyrelsen har valgt at indstille en formand, som samtidig er ansat i Bornholms Regionskommune og forestår sekretariatsbetjeningen af nævnene, og vederlæggelsen sker derfor som udgangspunkt via den forhandlede løn.

Formandssuppleanten er imidlertid ekstern, og der bør derfor tages stilling til vederlaget, når suppleanten indkaldes.

Det bemærkes endvidere, at udpegningen som formand er personlig, og problemstillingen vil derfor blive aktualiseret, såfremt den nuværende formand skifter job men bevarer sit formandshverv.

Den hidtidige praksis har været, at formanden får et vederlag på 1.500 kr. pr. sag eller sagskompleks, som dækker forberedelse og deltagelse i møde samt eventuel besigtigelse, men denne praksis er aldrig blevet bekræftet af Kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune.

Vederlaget må anses for at være i den høje ende i forhold til øvrige nævn i landet, men nævnene er enige om, at det vil være rimeligt, at formanden modtager et højere vederlag end de øvrige nævnsmedlemmer, idet forberedelsen af sagerne samt opdatering af viden på lejelovgivning udgør et større arbejde end for de øvrige nævnsmedlemmer.

Nævnene indstiller, at vederlaget til en formand, der ikke udfører hvervet som led i sin ansættelse i Bornholms Regionskommune bør udgøre en dobbelt diætsats for deltagelse i møder af under 4 timers varighed samt ca. 750 kr. pr. sag, der afgøres.

I indstillingen til Kommunalbestyrelsen er beløbet fastsat til 550 kr. i 31. marts 2000-niveau, hvilket svarer til 757,49 kr. pr. 1. januar 2019, således at der sker en automatisk regulering af beløbet årligt svarende til lønudviklingen.

Vederlaget er fastsat under hensyntagen til, at der forventes videst mulig forberedelse af sagerne fra sekretariatets side, herunder udarbejdelse af udkast til afgørelser.

### Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser afhænger af antallet af sager, hvor formandssuppleanten må træde til som følge af inhabilitet eller andet lovligt forfald, og af hvor mange sager, der behandles på samme møde.

Behandles der kun 1 sag på et møde, vil der ikke være nogen økonomiske konsekvenser i forhold til nuværende praksis, men behandles der fx 2 uafhængige sager, vil formandsvederlaget udgøre ca. 1.600 kr. mod før 3.000 kr.

Ved normal drift af nævnene forventes beslutningen alene at udgøre en mindre besparelse, da det kun er et fåtal af sagerne, der kræver indkaldelse af formandssuppleanten.

Det kan oplyses, at budgettet og forbruget for huslejenævnet ser således ud:

|                      | <b>2017</b>   | <b>2018</b>   | <b>2019</b> |
|----------------------|---------------|---------------|-------------|
| Budget               | 208.360       | 211.082       | 214.503     |
| Forbrug              | 165.227       | 139.530       | -           |
| <b>Mindreforbrug</b> | <b>43.133</b> | <b>71.552</b> | -           |

Tilsvarende for beboerklagenævnet:

|                      | <b>2017</b>   | <b>2018</b>   | <b>2019</b> |
|----------------------|---------------|---------------|-------------|
| Budget               | 63.842        | 44.415        | 45.135      |
| Forbrug              | 23.394        | 30.504        | -           |
| <b>Mindreforbrug</b> | <b>40.448</b> | <b>13.911</b> | -           |

Det bemærkes, at der i 2017 var en langtidssygemelding hos nævnets sekretariat og formand, hvorfor der ikke blev afholdt samme antal møder som tidligere, hvilket giver udslag i forbrug til vederlag og mødeforplejning. Fra 2017 til 2018 er der sket en ændring i mødefrekvensen, således at der afholdes færre møder med flere sager på dagsordenen, men forbruget er også mindre som følge af, at en del af vederlaget for møder i 2018 først kommer til at fremgå af 2019-regnskabet. Det vil der blive rettet op på fremadrettet. Der er ønske om efteruddannelse i relevante emner for nævnene, og det tilstræbes at hvert nævn deltager i 1 kursus eller konference årligt.

For så vidt angår udgifter til formandssuppleant bemærkes det, at formandens suppleant ikke har været indkaldt i 2017 og 2 gange i 2018. I 2019 forventes det, at formandens suppleant vil blive indkaldt 2-3 gange.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller  
Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## **19 Råd, nævn mm.: antal medarbejderudpegede medlemmer**

00.22.04P00-0001

| <b>Behandling</b>                   | <b>Mødedato</b> | <b>Åbent punkt</b> | <b>Lukket punkt</b> |
|-------------------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019      | 15                 |                     |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019      | 19                 |                     |

### **Hvem beslutter**

Kommunalbestyrelsen beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

Der er stor forskel på antallet af medlemmer i diverse råd og nævn udpeget blandt medarbejderne i BRK. Borgmesteren har efterspurgt en principiel drøftelse af, hvilke lovkrav der er for deltagelse (minimum) og af hvad der er mest hensigtsmæssigt i forhold til rådernes opgavevaretagelse. Dette med henblik på en aktiv stillingtagen til en rimelig ensartet bemanning i og betjening af de pågældende råd og nævn nedsat af Kommunalbestyrelsen.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller,

a) At oplægget drøftes med afsæt i:

1. at antallet af medarbejderudpegede medlemmer ændres til 0, bortset fra i de tilfælde, hvor medlemmet har en partsfunktion og repræsenterer BRK som myndighed (se præcisering af hvilke udvalg, der er tale om i sagsfremstillingen).
2. at antal medlemmer i Handicaprådet nedsættes til i alt 6 som beskrevet i sagsfremstillingen med virkning fra næste valgperiode.
3. at det drøftes hvorvidt de afsatte budgetmidler skal fordeles anderledes rådene imellem

b) At det sendes i høring og til kommentering i de berørte råd og nævn forud for endelig stillingtagen.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Ad a) Drøftet.

Ad b) Godkendt, idet sagen returneres til behandling via Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Kommunaldirektøren indstiller:

- a) At antallet af medarbejderudpegede medlemmer ændres til 0, bortset fra i de råd og nævn, hvor medlemmerne har partsfunktion og/eller repræsenterer myndigheden.
- b) At antallet af medlemmer i Handicaprådet nedsættes til lavest mulige antal med virkning fra næste valgperiode.

- c) At antallet af medarbejderudpegede medlemmer i Handicaprådet reduceres snarest muligt i indeværende valgperiode og i stedet erstattes af tilsvarende antal KB-medlemmer.
- d) At det drøftes hvorvidt der skal ske en harmonisering af budgetterne rådene imellem

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, den 20. februar 2019:

Det anbefales at der udarbejdes et oplæg til harmonisering af betjening, honorering, diæter mv. og sagen genoptages ultimo 2020.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

ØPEU's indstilling godkendt.

## Sagsfremstilling

Som det fremgår af nedenstående oversigt er der stor forskel i antallet af medlemmer i diverse råd og nævn mm, der er udpeget blandt medarbejderne.

Som led i et generelt ønske om at bruge medarbejdernes arbejdstid på en effektiv måde er der brug for en principiel drøftelse af det reelle behov for medarbejder-medlemmer i rådene.

For nogle af rådernes vedkommende er medarbejderen part i rådet og repræsenterer kommunen som myndighed på området. Dette gælder for Børn og Ungeudvalget (medlemmet er leder af Myndighed og Tilsyn i Center for Børn og Familie), Idrættens Videns- og Kompetenceråd (medlemmet er leder af de kommunale idrætsområder), samt Trafikkontaktrådet (medlemmet er trafikchef hos BAT) og Beboerklagenævn og Huslejenævn (hvor det ene medlem er jurist og formand samt sekretær for de to nævn).

For de øvrige råd, nævn mm gælder at medarbejdermedlemmer har en mere understøttende funktion end en egentlig partsfunktion.

|                                    | Antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere | Sekretær for rådet, der ikke er medlem | Bemærkninger                                                                  |
|------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Beboerklagenævnet                  | 2                                           | Nej                                    | 1 medlem er også sekretær, formand og har partsfunktion                       |
| Beredskabskommissionen             | 0                                           | Ja                                     |                                                                               |
| Børn og Ungeudvalget               | 1                                           | Ja                                     | Medarbejder har partsfunktion                                                 |
| Grønt Dialogforum                  | 0                                           | Ja                                     |                                                                               |
| Handicaprådet                      | 4                                           | Nej                                    | Sekretærfunktion ligger hos et medlem                                         |
| Huslejenævnet                      | 2                                           | Nej                                    | 1 medlem er også sekretær, formand og har partsfunktion                       |
| Idrættens Videns- og Kompetenceråd | 2                                           | Nej                                    | 1 medarbejder har partsfunktion, sekretærfunktion ligger hos det andet medlem |
| Integrationsrådet                  | 1                                           | Ja                                     | Derudover deltager 1 medarbejder fra CEUB som observatør i rådets møder       |
| Kunst- og Kulturhistorisk Råd      | 1                                           | Ja                                     |                                                                               |
| Musik- og Teaterrådet              | 1                                           | Ja                                     |                                                                               |

|                    |   |    |                               |
|--------------------|---|----|-------------------------------|
| Trafikkontaktrådet | 1 | Ja | Medarbejder har partsfunktion |
| Udsatterrådet      | 4 | Ja |                               |
| Ældrerådet         | 0 | Ja |                               |

### En mere ensartet bemanding

En mulighed er, at i de tilfælde, hvor der er tale om en partsfunktion på vegne af BRK, fortsætter dette uændret, og i de tilfælde, hvor medarbejdermedlemmerne har en mere understøttende funktion, ændres antallet til 0, idet sekretæren vil få til opgave at være koordinerende bindeled mellem rådet/nævnet og organisationen BRK, og i de tilfælde, hvor der er dagsordenspunkter, der fordrer det, målrettet at indkalde relevante fagpersoner fra centrene.

Såfremt der er politisk opbakning til at foretage ændringer i retning mod en mere ensartet betjening af råd, nævn mm. vil vedtægter og forretningsordener for de pågældende blive tilrettet og forelagt til endelig godkendelse i kommunalbestyrelsen.

En fordel ved at medarbejdere deltager i rådsmøder i dag er, at medarbejderne fungerer som fagfolk på hver deres felter og dermed er med til at kvalificere debatten under møderne og kan besvare spørgsmål og vidensdele. Ved en evt. tilretning af antal medarbejder-medlemmer er tanken, at der stadig kan deltage medarbejdere i møderne, hvor det vurderes, at dette er særligt relevant for konkrete punkter på dagsordenen. Man sidder blot ikke med fast; hverken som medlem eller som tilforordnet. Ellers er sekretæren bindeleddet mellem rådet og organisationen. Det er sådan, det fx fungerer i dag i Ældrerådet.

### Særligt vedr. Handicaprådets sammensætning

I henhold til § 37 a i lovbekendtgørelse nr. 188 af 8. marts 2018 om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal Handicaprådet sammensættes af 3-7 medlemmer fra handicaporganisationerne i kommunen udpeget efter indstilling fra De Samvirkende Invalideorganisationer og 3-7 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen, heraf et antal af dens medlemmer.

Handicaprådet sammensættes således, at handicaporganisationernes medlemmer udgør samme antal medlemmer som medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen.

Med henvisning til målet med indeværende dagsordenspunkt - at bruge medarbejdernes arbejdstid på en effektiv måde og afdække det reelle behov for medarbejder-medlemmer i rådene, foreslås, at Handicaprådet fremover skal have 6 medlemmer i alt; 3 udpeget af handicaporganisationerne og 3 udpeget af kommunalbestyrelsen. Der sidder i dag 2 kommunalbestyrelsesmedlemmer i Handicaprådet og 4 medarbejdere udpeget af KB.

Derudover udpeges en personlig stedfortræder for hvert medlem af rådet, som deltager i rådets møder ved det ordinære medlems forfald.

Det fremgår dog af Vejledning nr. 10283 om retssikkerhed og administration på det sociale område, afsnit 424, at medlemsantal i Handicapråd kun kan ændres i forbindelse med en ny valgperiode:

"Det følger af retssikkerhedsbekendtgørelsens § 27, stk. 2, at handicaprådet nedsættes på ny hvert fjerde år, således at rådet følger den kommunale valgperiode. Medlemmerne fungerer, indtil der er indstillet eller udpeget nye medlemmer. Det vil sige, at medlemmerne af handicaprådet som udgangspunkt deltager i hele perioden på fire år... Kommunalbestyrelsen kan ikke ændre antallet af medlemmer i handicaprådet i den periode på fire år, som er handicaprådets funktionsperiode".

For allerede nu at kunne frigøre medarbejdertimer fra rådsmøder er det en mulighed at ændre fordelingen af KB-medlemmer og medarbejdere, der i dag er henholdsvis to og fire.

Det fremgår af lovens bestemmelser, at der blandt de kommunalt udpegede medlemmer skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen. Fordelingen mellem kommunale medarbejdere og kommunalbestyrelsesmedlemmer er ikke lovbestemt, og der ses ikke at være noget til hinder for, at der alene udpeges kommunalbestyrelsesmedlemmer som kommunale repræsentanter i handicaprådet. Kommunalbestyrelsen kan også udpege personer, som ikke er ansat i kommunen, men i selvejende institutioner eller private leverandører, som udfører relevante opgaver for kommunen.

Kommunalbestyrelsen bør sikre, at de kommunale repræsentanter repræsenterer flere forskellige sektorer, fx transportområdet og sundhedsområdet. Beslutes det, at alle de kommunale repræsentanter udpeges blandt kommunalbestyrelsens medlemmer, bør disse således repræsentere flere forskellige fagudvalg.

Såfremt sammensætningen af kommunalt udpegede medlemmer skal ændres, skal der forelægges en ny udpegningsag for kommunalbestyrelsen.

### **Afsatte budgetmidler**

I takt med nedsættelsen af diverse udvalg, råd og nævn er der gennem årene blevet afsat et budgetbeløb til sekretariatsbetjening og mødeafvikling mm til rådene. Der er en del variation i disse budgetbeløb, hvorfor det skal overvejes, om der er behov for en mere ligelig budgetramme.

Nedenstående oversigt viser det årligt afsatte budget samt antal årlige møder:

- Grønt Dialogforum: 25.000 kr. (ca. 3 møder årligt)
- Handicaprådet: 72.000 kr. (ca. 10 møder årligt)
- Huslejenævnet: 215.000 kr. (heri er inkluderet et administrationsbidrag på 144.000 kr. (udgift), som tilgår Sekretariatet som en indtægt) (ca. 13 møder årligt)
- Beboerklagenævnet: 45.000 kr. (ca. 4 møder årligt)
- Idrættens Videns- og Kompetenceråd: 9.700 kr. (ca. 5 møder årligt)
- Kunst- og Kulturhistorisk Råd: 9.700 kr. (ca. 4 møder årligt)
- Musik- og Teaterrådet: 9.700 kr. (ca. 4 møder årligt)
- Integrationsrådet: 17.000 kr. (ca. 4 møder årligt)
- Udsatterrådet: 25.000 kr. (ca. 6 møder årligt)
- Ældrerådet: 243.000 kr. (ca. 10 møder årligt)

Bemærk vedr. Idrættens Videns- og Kompetenceråd, Kunst- og Kulturhistorisk Råd og Musik- og Teaterrådet er budgettet ikke udspecificeret, men hedder Råd und Fritid og Kultur, og her er budgettet på 29.000 kr. til fordeling mellem de tre råd.

Derudover er der afsat 63.000 kr. til et kulturmiljøråd, der dog pt ikke er i funktion.

### **Økonomiske konsekvenser**

-

### **Supplerende sagsfremstilling til ØEPU den 20. februar 2019**

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens beslutning af 11. oktober 2018 har dagsordenspunktet været sendt i høring og til kommentering i de berørte råd og nævn forud for Kommunalbestyrelsens endelige stillingtagen. Høringssvar er vedhæftet som bilag.

Følgende oversigt viser i hvilke råd, nævn mm antal medlemmer udpeget blandt medarbejderne, der umiddelbart kan ændres til 0:

|                                    | Antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere | Antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere kan ændres til 0 | Begrundelse                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Beboerklagenævnet                  | 2                                           | Nej, kun til 1                                               | Beboerklagenævnet og Huslejenævnet er ikke nedsat af Kommunalbestyrelsen. En medarbejder har partsfunktion.                                                                                |
| Huslejenævnet                      | 2                                           | Nej, kun til 1                                               | Beboerklagenævnet og Huslejenævnet er ikke nedsat af Kommunalbestyrelsen. En medarbejder har partsfunktion.                                                                                |
| Beredskabskommissionen             | 0                                           | -                                                            | -                                                                                                                                                                                          |
| Børn og Ungeudvalget               | 1                                           | Nej                                                          | Børne og Ungeudvalget er ikke nedsat af Kommunalbestyrelsen. Medarbejderen har partsfunktion.                                                                                              |
| Grønt Dialogforum                  | 1                                           | Nej                                                          | Grønt dialogforum er nedsat af Kommunalbestyrelsen. Medarbejderen har partsfunktion.                                                                                                       |
| Handicaprådet                      | 4                                           | Ja/Nej                                                       | Såfremt at man ændrer antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere, skal antal erstattes af medlemmer af kommunalbestyrelsen, idet samlet antal medlemmer skal være uændret i valgperioden. |
| Idrættens Videns- og Kompetenceråd | 2                                           | Nej, kun til 1                                               | Kommunalbestyrelsen har besluttet Idrættens Videns- og Kompetencerådets sammensætning. En medarbejder har partsfunktion.                                                                   |
| Integrationsrådet                  | 1                                           | Ja                                                           | Kommunalbestyrelsen har besluttet Integrationsrådets sammensætning.                                                                                                                        |
| Kunst- og Kulturhistorisk Råd      | 1                                           | Ja                                                           | Kommunalbestyrelsen har besluttet Kunst- og kulturhistorisk rådets sammensætning.                                                                                                          |
| Musik- og Teaterrådet              | 1                                           | Ja                                                           | Kommunalbestyrelsen har besluttet Musik- og Teaterrådets sammensætning.                                                                                                                    |
| Traffickontaktrådet                | 1                                           | Nej                                                          | Medarbejderen har partsfunktion.                                                                                                                                                           |
| Udsatterådet                       | 4                                           | Ja                                                           | Kommunalbestyrelsen har besluttet Udsatterådets sammensætning.                                                                                                                             |
| Ældrerådet                         | 0                                           | -                                                            | -                                                                                                                                                                                          |

Administrationen har modtaget følgende høringssvar (sammendrag).

#### Beboerklagenævnet og huslejenævnet (bilag 1):

Beboerklagenævnet og huslejenævnet ikke er en del af kommunen og heller ikke nedsat af kommunalbestyrelsen, men udgør en selvstændig myndighed, der træder i stedet for domstolsbehandling i en række sager om lejeforhold. Kommunen har ret til at indstille en formand og udpege to medlemmer fra hhv. lejer- og udlejerorganisationer, samt en socialt sagkyndig til hvert nævn. For så vidt angår formanden, så er det et lovkrav, at han eller hun er cand.jur. Formanden indstilles af KB og udpeges af statsforvaltningen. Der har de senere år været tradition for, at formanden blev udpeget blandt en af kommunens jurister, som samtidig fungerer som nævnets sekretær. Nævnene vil på et fælles møde i december evaluere strukturen for nævnsmedlemmernes vederlag, som blev besluttet af KB i januar. Eventuelle ændringsforslag lægges op til KB efterfølgende.

#### Beredskabskommissionen (bilag 2):

Har ingen medlemmer udpeget blandt medarbejderne.

I henhold til § 9, stk. 2 i beredskabsloven træffer kommunalbestyrelsen bestemmelse om kommissionens sammensætning. Beredskabskommissionen skal bestå af borgmesteren, politidirektøren og et flertal, som vælges af kommunalbestyrelsen. Kommissionens medlemstal skal være ulige, hvilket medfører, at den altid består af mindst 5 medlemmer. Herudover udpeger kommunalbestyrelsen en repræsentant for de frivillige som observatør i beredskabskommissionen. Kommunalbestyrelsen kan udpege en eller flere medarbejderrepræsentanter som medlem af kommissionen.

#### Børne og Ungeudvalget (bilag 3):

Medarbejder har partsfunktion i forhold til sagsbehandlingen og skal sørge for effektivering af udvalgets beslutning i forlængelse af mødet.

#### Grønt Dialogforum (bilag 4):

Af forretningsordenen for Grønt Dialogforum fremgår, at Grønt Dialogforum er nedsat af Kommunalbestyrelsen med følgende repræsentation af medarbejdere: Minimum 1 leder og 1 medarbejder fra Center for Natur, Miljø og Fritid. Herudover fremgår det, at Center for Natur, Miljø og Fritid yder sekretariatsbistand til Grønt Dialogforum, og at ud over sekretariatet kan andre medarbejdere i Center for Natur, Miljø og Fritid deltage efter behov.

#### Handicaprådet (bilag 5 a+b):

Rådet mener ikke at antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere kan reduceres.

Rådet ønsker at fortsætte med den nuværende sammensætning, og ser fordele i, at der deltager fagpersoner (kommunale medarbejdere) i rådets møder, for at kunne svare på spørgsmål mm. Handicaprådet påpeger, at rådets budget er begrænset, som det er i dag.

I forhold til muligheden for at reducere antallet af medlemmer i det hele taget, udtrykker rådet bekymring, idet de ikke-kommunale repræsentanter i dag har gode muligheder for at repræsentere de forskellige grupper af borgere med funktionsnedsættelser som findes. Det kan være svært at sikre denne repræsentation på få personer og dette vil stille store krav til frivillige repræsentanter og vil måske afholde dem fra at deltage i handicaprådets arbejde.

Danske Handicaporganisationer Bornholm har derudover indsendt selvstændigt høringssvar, hvor der argumenteres for ikke at afgrænse den nuværende sammensætning eller nedsætte det samlede antal medlemmer af rådet i det hele taget. Derudover sammenlignes Handicaprådets budget med Ældrerådets og den relativt store forskel på disse to beløb påpeges.

#### Idrættens Videns- og Kompetenceråd (bilag 6):

Nedsat af Kommunalbestyrelsen. I rådet sidder ét medlem udpeget blandt medarbejderne og én medarbejder med sekretariatsfunktion. Rådet anser denne organisering for værende svarende til opgaveløsningen, idet medlemmet (leder af Bornholms Idrætsområder) er nødvendig for rådets arbejde, da der er tale om en ressourceperson, som bidrager til rådets opgaveløsning.

#### Integrationsrådet (bilag 7):

Rådet mener ikke at antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere kan reduceres.

Medarbejder er leder af overbygning og modtagerklasser på Paradisbakkeskolen. Integrationsrådet finder det relevant at en repræsentant for modtagerklassen deltager ved Integrationsrådsmøderne for at sikre en sammenhængende integrationsindsat for hele familien.

#### Kunst- og Kulturhistorisk Råd (bilag 8):

Rådet mener ikke at antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere kan reduceres.

Medarbejder er repræsentant for Ø-arkivet og vurderes som en vigtig aktør i billedet af den bornholmske identitet og udgør som Bornholms primære kulturhistoriske arkiv en betydelig rolle i rådet. Rådet finder ikke, at den faglige indsigt som Ø-arkivet bidrager med i dag, kan erstattes af mødedeltagelse efter behov eller ved øget koordinering ved sekretærens side.

#### Musik- og Teaterrådet (bilag 8):

Rådet mener ikke at antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere kan reduceres.

Medarbejderens deltagelse i rådet er ønskværdigt ud fra en principiel holdning, da denne repræsenterer et uddannelsesområde og dermed potentielt kan medvirke til at nuancere og kvalificerer afgørelser, der berører samme tema. Også set i betragtning af den relativt beskedne besparelser, der kan høstes ved at fjerne medlemskabet for den pågældende medarbejder.

#### Trafikkontaktrådet (ingen bilag):

Sagen er ikke drøftet i Trafikkontaktrådet idet medarbejderen har partsfunktion.

#### Udsatterådet (bilag 9):

Rådet mener ikke at antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere kan reduceres.

Udsatterådet er stadig i en opstartsperiode. I denne periode er det vigtigt, at man har adgang til kommunale medarbejdere. Det er vigtigt, at nogle nøglemedarbejder (ledere) bredt set er faste medlemmer i starten. Den brede faglighed bør være repræsenteret

#### Ældrerådet (bilag 10):

Har ingen medlemmer udpeget blandt medarbejderne.

Bornholms Ældreråd må fastholde, at det årlige budgetbeløb på 243.000 kr. ikke kan reduceres set i lyset af de opgaver rådet udfører. Ud over diæter til møder har rådet udgifter til rejser, kurser og afholdelse af offentlige møder med eksterne oplægsholdere, samt IT-udstyr.

Det skal bemærkes at rådet selv finansier en udgift på ca. 40.000 kr. til IT-udstyret og udskiftning af dette. Det skal bemærkes, at de nævnte 10 møder er ordinære ældrerådsmøder, hertil kommer følgegruppemøder.

### **Reducering af antal medarbejdere**

Ingen af de partshørte råd, nævn m.m tilkendegiver, at antallet af medarbejdere kan reduceres.

En mulighed i forhold til opgaveløsningen og vidensdeling i de berørte råd og nævn som vil medføre at den faglige viden bibeholdes er ved ad hoc at indkalde relevante medarbejdere i forhold til behandling af et dagsordenspunkt. Sekretæren vil få til opgave at være koordinerende led mellem råd, nævn m.m. og relevante medarbejdere i Bornholms Regionskommunes fagcentre.

Der ønskes en politisk opbakning til at ændre antallet af medarbejdere i de råd og nævn hvor medarbejderen ikke har en partsfunktion og/eller udøvende myndighed.

Ved at ændre i antallet af medarbejdere sikres dels en mere ensartet betjening mellem råd, nævn og udvalg og dels sikres, at der indkaldes relevant fagpersonale til behandling af punkterne.

Vedtægter, forretningsordener og/eller relevante styringsdokumenter for de berørte råd, nævn mm. vil blive tilrettet og forelagt Kommunalbestyrelsen til godkendelse såfremt indstillingens pkt a) følges.

## **Handicaprådet**

Af handicaprådets vejledning nr. 10283 om retssikkerhed og administration på det sociale område fremgår det at funktionen som sekretær for handicaprådet kan ikke varetages af et medlem af rådet. Dette vil sige, at kommunalbestyrelsens repræsentanter i handicaprådet ikke samtidig kan være medlem og sekretær for handicaprådet.

Ved handicaprådets sammensætning var sekretær også medlem af rådet, hvorfor der efterfølgende er udpeget endnu et medlem, og sekretæren ikke længere er medlem af rådet.

Det følger af retssikkerhedsbekendtgørelsens § 27, stk. 2, at handicaprådet nedsættes på ny hvert fjerde år, således at rådet følger den kommunale valgperiode. Medlemmerne fungerer, indtil der er indstillet eller udpeget nye medlemmer. Det vil sige, at medlemmerne af handicaprådet som udgangspunkt deltager i hele perioden på fire år. Det vil dog være muligt for Danske Handicaporganisationer at ændre en indstilling i løbet af perioden, således at et andet medlem indstilles og udpeges.

For at kunne reducere antal medarbejdere fra handicaprådet skal fordelingen mellem kommunalbestyrelsesmedlemmer og antal medarbejdere ændres, dog fremgår det af lovens bestemmelser, at blandt de udpegede medlemmer skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen – fordelingen mellem medarbejdere og kommunalbestyrelses-medlemmer er ikke lovbestemt.

Kommunalbestyrelsen skal dog sikre, at de kommunale repræsentanter repræsenterer flere sektorer som fx sundheds- og transportområdet.

Der ønskes politisk opbakning til, at kommunale udpegede medlemmer ændres, således at der kan frigøres medarbejdertid.

Dette vil medføre, at der skal forelægges en ny udpegningssag for kommunalbestyrelsen.

## **Økonomi**

Afsatte budgetmidler skal som udgangspunkt dække sekretariatsbetjening og mødeafvikling m.m. Som det fremgår af oversigten over det årlige afsatte budget, er der stor variation i budgetfordelingen.

Administrationen ønsker en politisk drøftelse af budgetrammen og en stillingtagen til, om der foretages skal ændringer i retning af en mere harmoniseret fordeling.

Åbent punkt

## 20 Kulturmiljøråd for Bornholm

19.03.00A30-0001

| Behandling                          | Mødedato   | Åbent punkt | Lukket punkt |
|-------------------------------------|------------|-------------|--------------|
| Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget | 20-02-2019 | 14          |              |
| Kommunalbestyrelsen                 | 28-02-2019 | 20          |              |

### Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller.  
Kommunalbestyrelsen beslutter.

### Resumé

Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om der i indeværende valgperiode skal nedsættes et Kulturmiljøråd. Det er ikke et lovkrav for kommunen at nedsætte et sådant, og set i lyset af at der i Bornholms Regionskommune er en igangværende proces med at gentænke bevaringsarbejde mm, er det administrationens anbefaling, at der ikke oprettes et lokalt kulturmiljøråd.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at der ikke nedsættes et kulturmiljøråd i Bornholms Regionskommune men - i forlængelse af nedenfor omtalte revidering af bevaringsarbejdet – et rådgivende forum i overensstemmelse hermed.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. februar 2019:  
Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:  
Godkendt.

### Sagsfremstilling

Der er igangsat en proces, hvor bevaringsarbejdet skal gentænkes, og hvor det er planen, at såvel Bornholms Regionskommunes arkitekturpolitik som arkitekturpris skal revideres. Som en del af den proces vil det være oplagt at overveje hvilket rådgivende forum, det vil give bedst mening at oprette. Det vil derfor være hensigtsmæssigt ikke at nedsætte et kulturmiljøråd men i stedet afvente afslutningen af revideringen af bevaringsarbejdet.

Det vil stadig være gældende at Bornholms Museum jf. loven skal høres i alle relevante sager om kulturværdier. Kommunen har desuden et mangeårigt samarbejde med øens by- og borgerforeninger om lokalmiljøernes udvikling og får ad den vej supplerende lokalhistorisk viden. Dette samarbejde bliver videreført som hidtil.

Det har tidligere været vanskeligt at rekruttere fagligt engagerede medlemmer til kulturmiljørådet, og kommunens administration har kun i begrænset omfang fundet det nødvendigt at trække på rådets kompetencer i den foregående valgperiode.

Det er på denne baggrund administrationens anbefaling, at der ikke nedsættes et kulturmiljøråd.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget blev i marts 2018 forelagt en sag vedr. samme spørgsmål, hvor udvalget udsatte behandlingen af sagen, idet der ønskedes oplysninger fra Slots- og Kulturstyrelsen, om hvordan andre kommuner forholder sig til kulturmiljøråd. Slots- og Kulturstyrelsen har efterfølgende oplyst, at der kun tre andre steder i landet er politisk nedsatte lokale kulturmiljøråd (Sønderjylland, Aarhus og Slagelse).

### **Økonomiske konsekvenser**

-

### **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

## **21 Godkendelse af nye vedtægter for De Lette Kollektivboliger i Hasle og Klemensker**

03.10.01P19-0002

### **Behandling**

Kommunalbestyrelsen

### **Mødedato**

28-02-2019

### **Åbent punkt**

21

### **Lukket punkt**

### **Hvem beslutter**

Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

Kommunalbestyrelsen skal godkende vedtægtsændringer for De Lette Kollektivboliger i Hasle og Klemensker. Vedtægtsændringerne medfører en ændret bestyrelsessammensætning, hvor Kommunalbestyrelsen ikke er repræsenteret.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) Vedtægtsændringerne godkendes

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Godkendt.

### **Sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen er i de gældende vedtægter for De Lette Kollektivboliger i Hasle og Klemensker tillagt retten til at udpege 3 ud af 5 bestyrelsesmedlemmer. Der er dog ikke pligt til kommunal repræsentation i bestyrelsen efter lovgivningen.

Efter kommunesammenlægningen har kommunalbestyrelsen over de senere år frasagt sig udpegningsretten til bestyrelsesposter i almene boligorganisationer samt øvrige selvejende institutioner på Bornholm, og har alene opretholdt udpegningsretten til De Lette Kollektivboliger i Hasle og Klemensker for at være med til at sikre en genopretning af økonomien i den selvejende institution.

Da der nu er sikret et tilstrækkeligt økonomisk grundlag for den selvejende institution har der ikke været ønske om at udpege nye medlemmer i forbindelse med den nye kommunalbestyrelses funktionsperiode. De hidtil siddende medlemmer har fortsat deres virke, indtil der var udarbejdet nye vedtægter, og en ny bestyrelse kan udpeges.

Følgende afsnit er ændret i vedtægterne:

| <b>Gældende vedtægter</b>              | <b>Nye vedtægter</b>                   |
|----------------------------------------|----------------------------------------|
| § 4                                    | § 4                                    |
| Den selvejende institution ledes af en | Den selvejende institution ledes af en |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>bestyrelse på fem medlemmer, der vælges/udpeges for en funktionsperiode svarende til valgperioden for kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune.</p> <p>Bestyrelsen sammensættes således:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 medlemmer vælges af og blandt beboerne</li> <li>• 3 medlemmer udpeges af regionskommunen, heraf én repræsentant fra virksomheden Visitation Ældre.</li> </ul> <p>Der vælges/udpeges en suppleant for hvert medlem.</p> <p>Bestyrelsen vælger en formand og en næstformand blandt sine medlemmer.</p> <p><i>Bestyrelsens medlemmer modtager ikke honorar.</i></p> | <p>bestyrelse på fem medlemmer, der vælges/udpeges for en funktionsperiode svarende til valgperioden for kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune.</p> <p>Bestyrelsen sammensættes således:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 medlemmer vælges af og blandt beboerne</li> <li>• 1 medlem udpeges af Danske Handicaporganisationer Bornholm</li> <li>• 1 medlem udpeges af Bornholms Ældreråd</li> <li>• 1 medlem udpeges ved selvsupplering</li> </ul> <p>Der vælges/udpeges en suppleant for hvert medlem.</p> <p>Bestyrelsen vælger en formand og en næstformand blandt sine medlemmer.</p> <p><i>En af de valgte beboerrepræsentanter skal enten udpeges som formand eller næstformand.</i></p> <p><i>Bestyrelsens medlemmer modtager ikke honorar, men får dækket de udgifter, der er forbundet med bestyrelsesarbejdet.</i></p> |
| <p>§ 11</p> <p>Bestyrelsen påser, at boligerne udlejes til den berettigede personkreds, som er ældre, syge og svagelige.</p> <p>Visitation til boligerne foretages af <i>“visitation-ældre”</i> efter gældende retningslinjer.</p> <p>Bestyrelsen fastsætter eventuelt en husorden for boligerne.</p> <p>Udarbejdelse og eventuelle ændringer af husordenen sker under efter reglerne om beboerindflydelse (beboerråd).</p> <p>I øvrigt gælder lejelovens almindelige regler for lejemålene, herunder reglerne om beboerdemokrati.</p>                                                                            | <p>§ 11</p> <p>Bestyrelsen påser, at boligerne udlejes til den berettigede personkreds, som er ældre, syge og svagelige.</p> <p>Anvisning til boligerne foretages af <i>Center for Ældre</i> efter gældende retningslinjer.</p> <p>Bestyrelsen fastsætter eventuelt en husorden for boligerne.</p> <p>Udarbejdelse og eventuelle ændringer af husordenen sker under efter reglerne om beboerindflydelse (beboerråd).</p> <p>I øvrigt gælder lejelovens almindelige regler for lejemålene, herunder reglerne om beboerdemokrati.</p> <p><i>Bestyrelsen indkalder, afholder og er repræsenteret sammen med ejendommens administration ved minimum et årligt beboermøde for gensidig orientering.</i></p>                                                                                                                                                  |
| <p>§ 13</p> <p>Institutionens regnskabsår er kalenderåret.</p> <p><i>Regnskabet revideres af Bornholms Regionskommunes revisor.</i></p> <p>Budgetter, regnskaber og årsberetning udfærdiges efter reglerne i gældende</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>§ 13</p> <p>Institutionens regnskabsår er kalenderåret.</p> <p><i>Regnskabet revideres af en revisor i henhold til gældende bekendtgørelse.</i></p> <p>Budgetter, regnskaber og årsberetning udfærdiges efter reglerne i gældende</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                |                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>bekendtgørelse.</p> <p>Institutionens regnskaber godkendes og revideres i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler herom.</p> | <p>bekendtgørelse.</p> <p>Institutionens regnskaber godkendes og revideres i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bekendtgørelse.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **Økonomiske konsekvenser**

Ingen

### **Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse**

-

Åbent møde

## **22 Orientering fra formanden**

00.01.00P35-0098

### **Behandling**

Kommunalbestyrelsen

### **Mødedato**

28-02-2019

### **Åbent punkt**

22

### **Lukket punkt**

Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019:

Intet.